

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-betűs betűsor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólát betűsor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, május 19.

Mal számunk főbb közleményei:

Függetlenségi pártok egymás ellen.
Tisza István gróf a magántisztviselőkért.
Kortessüti botrányok.
Az űstökös csóvjában.
Sulyos vádak Festetics Andor gróf ellen.
Pártpolitikusok a választás számarányairól.
Az elfogott haramiavezér.
A király katonái körében.
A minorita rendfőnök szerelme.
Tisza István Aradon.
Financ zseni.
Magyar borok üldözése.

Programbeszéd napján.

Arad, május 18

Rajongó örömmel, a szívnek tulajdon lelkesedésével várják és fogadják Tisza István grófot aradi választói holnap, programbeszéde napján. Ez a rajongás tiszta; a lelkesedés nem a fanatizáltak mómora, hanem öntudatos, férfias érzés.

Nem bálványunk nekünk Tisza István, hanem vezérünk. Nem egy névnek imádata köt hozzá, hanem az államférfiu tudásának, hatalmas képességeinek megértése. S talán még ez se. Hanem egy óriási, a nemzetet válságból kiemelő hivatás, amelyet Tisza István gróf vállalt magára s amelyet csak ő tud elvégezni.

A holnapi eseménynek magaslatáról nézzünk vissza a múltba. Három-négy hónap előtti időre. A magyar politikában beállott a semmi, a nirvána. Volt egy kormány — parlamentnél-

kül. A kik becsülték, akik rokonszenveztek a kormány törekvéseivel, azok is szánakozó megindultsággal tekintettek a többségnélküli való, levegőben csüngő kormányra. Többség? egyetlen tagja se volt a parlamentnek, akit a kormány a maga pártjának nevezhetett volna. S ez a kormány akar a semmiből új Magyarországot teremteni, az ex-lexbe süppedt államot a rendes kormányzás kövezett útjára emelni?

S a közvélemény hívó szavára kiállott Tisza István gróf. Valaki, a ki nem akart miniszter lenni, s valaki, a kinek a politikai szereplés nem kínálhatott már olyan magas kitüntést, olyan elől álló szerepet, a melyben már része ne lett volna. S ő a legkisebbet: a képviselőséget se akarta. Politikai meggyőződése se volt mindenben egyforma a miniszterelnökével. S Tisza István gróf azt mondta: ennek a kormánynak az a hivatása, hogy állandó rendet, kormányzást, békét biztosítson. Ezt a feladatot minden jó érzésű, komoly embernek kötelessége a maga módja, tehetsége és képességei szerint előmozdítani.

S a miye volt: politikai fényes multjának tekintélyét, sulyos tudását, győzhetetlen erejű szónoki készségét harcba vitte ennek a hivatásnak támogatására, a maga fogadalmának betöltésére. Olyan hatalmas, jelentős az eredménye ennek, hogy szinte nem

is tűnik föl emberi munkának. A nemzeti munkapárt, a mely a parlamenti rend és a békés kormányzás megteremtésére alakult, a választók százezreit foglalja magába. Jelöltjei, pártvezérei, támogatói a magyar közélet kiváló emberei, a tudomány, a gazdasági és hivatali élet legjobban tisztelt, érdemekkel ékes, vezető férfiai. A fölbuzdulás, amely a pártot szaporítja, föltartóztathatlanul vág keresztül a terrorizmuson, a frázisokon, amelyekkel a koalíció négy esztendőn keresztül némaságba tojtotta mindazokat, akik velük nem voltak egy nézetben. S ma, két héttel a választások előtt, készen van az emberi lehetőségek kiszámításával látható eredmény: a nemzeti munkapárt az új parlamentben többség lesz, s csak a párt hiveinek fokozott lelkesedése, szívós akarata kell ahhoz, hogy oly többség legyen, amely az obstrukciónak végső garázda kísérleteit is agyon-tapossa.

S ez: Tisza István gróf műve. Nem egymaga végezte; de nélküle nem lett volna meg. Akármennyire is tagadja valaki az egyénnek hatalmát és jelentőségét a történelem fejlődésében, s akármennyire is állítsa, hogy az egyén csak eszköze azoknak az eseményeknek, amelyek ugyanis bekövetkeztek volna: ez az eset, Tisza István grófnak ez a csodatevő példája azt is gondolkodóba kell, hogy ejtse.

Az asszonyka vigasztalódik.

Írta: Vértessy Gyula.

A mimozaserü, törékeny, kiesi asszonyka nagy elkeseredésében (tudniillik ónagysága a miatt van elkeseredve, hogy miért is ment ő férjhez, ahoz az utálatos emberhez, a kit tulajdonképpen szeret és akit csak most próbál gyűlölni egy szörnyűséges, nagy vétkeért) haraggal gondol vissza arra a szörnyű csókjelentre, a mely alapját képezte az ő férjhezmenetelének és mostani, szerinte, türethetetlen állapotának.

A szörnyűséges jelenet, melyet csak most lát a babaasszonyka olyan rettenetesnek, mert akkor elég kedvesnek, sőt megismétlendőnek találta, a maga teljes irtózatosságában megelá-venedik előtte.

A tűzoltó majálison történt, a zászlószentelés után ő koszorusleány volt, az az utálatos Pista pedig koszoruslegény a zászló mellett. Nem is akarta vállalni a koszorusleányságot, mert már akkor is apprehendált valamiért, arra a csuf emberre.

De az apja nem hagyott neki békét:

— El kell menned, kis leányom. Úgyvéd vagyok és az úgyvédnek szüksége van a tűzoltókra is, mindenkire, mert mindenkiből válhatik kliens.

No hát, ott is volt! De meg is boszulta magát a kényszerítésért. Meg bizony. Csak az a baj, hogy ilyen siralmas vége lett a boszunak! Pedig akkor olyan édes volt!

A táncnak vége lett, a bográcsgulyást még javában kavargatta a kántor ur, meg a plébános ur, a kis város kikiáltott, híres szakácsai, akik kijelentették, hogy jó félóraig kell még puhulni a husnak, hát elmentek a majális hely melletti kis erdőcskébe gyöngyvirágot szedni.

A mama utánuk esoszogott, de mikor azután ő, meg Pista, leiramodtak a völgybe a vizmosás szakadékos partján, a mama fent maradt s onnan kiabált folytonosan rájuk:

— Siessetek, siessetek!

De biz ők nem nagyon siettek. Hej, pedig de jó lett volna akkor otthagyni Pista urat. Akkor még el lehetett volna tőle menekülni. Ő ott is akarta hagyni, de Pista nem eresztette.

Olyan szépen beszélt neki, simogatta előbb a kezét, azután a haját és csókoltta előbb a kezét, azután az ajkát.

— Oh, hogy is engedhettem! Ha akkor elfutok, vagy leszidom őt, sohse lettem volna a felesége! Hogy is tudtam úgy megfélemlézni magamról!

A gyerekasszonyka, akiről bizony csak így, a bő asszonyos pongyolában, ri le az asszonyi méltóság, mert különben olyan lenne, mint valami vékonypénzü bakfis leányka, — ilyenkor az egyedüllét óráiban, mikor a férje, a fiatal gazda, kin jár a dolgai után — valósággal dühösen gondol az urára:

— Az a nyomorult, az az oka mindennek! Milyen boldog, milyen nyugodt, egészséges len-

nék én most, ha ő nem lenne. És ha én nem lennék az ő felesége! Atkozott legyen az a pere is, mikor először megcsókolt!

Hanem az átkot hamar visszazsívja a kis bolondos asszonyka:

— Ne hallgass rám, istenkém! Átkozni, mégsem átkozom azt a percet. Hiszen olyan jól esett, mikor Pista először megcsókolt. Meg mikor másodszor is, századszor is. Hiszen nem is lett volna baj, csak maradtunk volna a csóknál. Most is boldog lennék és nem utálnám, nem gyűlölném az uramat. Igenis, gyűlölöm! — s még toppant is egyet nagy dühösen selyempapucsba bujtatott apó lábával.

Miatta kell itt feküdnie naphosszat a divánon, ki se mozdulhat, emberek közé szögyel menni, mert azt hiszi, hogy mindenkinek őt nézi! Oh, hogy el is csúfította az az utálatos ember!

Es ezt nevezik a házasság boldogságának! Minden leány ostoba birka, aki férjhez megy. Ha ő tudta volna, hogy mi vár reá, dehogy ment volna. Neki ugyan beszélhetett volna Pista ur, akár itéletnapig is. Dehát nem tudott semmit. Tess is a kis zsömbes elég szemrehányást a mamájának is:

— Te tudtad, mi vár reám, figyelmeztetned kellett volna. De persze ti örültetek, hogy tulajdonok rajtam és a házasság vágó-hidjára kergettetek. Mert mi egyéb a házasság? A szegény leány megcsúfolása, elrutítása, tönkretétele.

S ha egy ily tettért, a szorultságba jutott nemzetért végzett ilyen szolgálatokért jutalom, elismerés lehet a mandátum, amelyet az ország egy kerülete Tisza István grófnak nyújthat: akkor Arad városa büszke és boldog lehet, hogy ezt az elismerést, ezt a jutalmat Tisza István gróf az ő kezéből veheti át. S örömet fokozhatja az is, hogy a másik, nem kevésbé jelentős misszióra, amelyet Tisza István grófnak az új parlamentben kell az obstrukció leküzdésére és kiirtására végezni, az aradi mandátum ad lépését Tisza István lábai alá.

Ez a tudat szítja Tisza István gróf aradi híveinek táborában a szeretetnek, a lelkesedésnek, az akaraterőnek tüzeit oly magasra, a hogy még alig lobogott. Az aradi választók érzik, hogy ezen a választáson nem a szavazó-tömeget, nem a voksok birtokosait jelentik ők, hanem a nemzet nevében beszélők, a kiknek ítélete a nemzetnek helyeslő tapsa, hálája lesz Tisza István gróf iránt azért, a mit tett. Ennek a tapsnak, ennek a helyeslő szónak impozánsnak kell lenni.

Tisza István gróf nem lesz miniszterelnök. nem lesz miniszter, még pártvezér sem. Egyetlen címe, politikai kitüntetés az lesz, amit mi adunk neki: *Arad város országgyűlési képviselője*. S mire újra közénk jön: ezzel a címmel ékesítve, testvérként, polgártársként köszönhetjük e városban Magyarország legnagyobb élő államférfiát.

A honvédelmi minisztérium államtitkára. Megirtuk a minap, hogy a honvédelmi minisztérium államtitkára *Ivándai Karátsón Lajos* lesz. Ez a kinevezés, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, meg is történt. Az erről szóló királyi kézirat így szól:

Honvédelmi magyar miniszterem előterjesztésére *Ivándai Karátsón Lajos* miniszteri tanácsosnak az államtitkári címet és jellegét adományozom. Kelt Budapesten, 1910. évi május 12-én. *Ferenc József s. k., Hazai Sámuel s. k.*

Azonban másra is haragzik még a kis asszonyka: a doktorka, aki napról-napra mosolyogva biztatja őt, hogy ne féljen semmitől, észre sem fogja venni, mikor egyszerre csak ott fog sirdogálni ifjú Cserepesy ur. Mert fiu lesz, az bizonyos!

— Azért se lesz fiu! Hogyne, hogy egygyel több legyen a nyomorult férfiember. Elegen vannak maguk így is, maguk gyilkosok...

— Maga fog, kis nagyságos, legjobban nevetni minden félelmén, ha tul lesz rajta. Csak egy kis nyugalom, hidegvér és óvakodás minden lelki izgalomtól.

Számár! Óvakodás a lelki izga'maktól! Mint ha az ő helyzetében óvakodni lehetne a lelki izgalomtól. Hiszen a nap minden percében reszket a félelemtől, az izgatottságtól, hogy mi lesz vele? És még azt mondja neki, hogy ne izgassa magát. S milyen mosolyogva, milyen vigan diskurál, ahelyett, hogy vigasztalná. Ez se törődik vele, ahogy a férje se. Minden férfi, egyformán komisz! No, dehát a doktor elvégre idegen, de kedves férje ura, az se veszi kutyába se az ő szörnyű baját. Milyen lelketlen is ez az ember! Mikor esténként sirva panaszkodik neki, az mosolyogva simogatja meg az arcát, a haját s úgy mondja:

— Nagy gyerek, maga édes! Hogy veheti olyan komolyan ezt a dolgot.

Még ő kérdezi, hogy veheti olyan komolyan. Még gunyolja, ahelyett, hogy vigasztalná! Hát nem gyűlölni való ez az ember?

Függetlenségi pártok egymás ellen.

Kossuth és Justh gyűlölködése.

Távirati tudósítás.

Arad, május 18.

Négy esztendeig együtt kormányozta a két függetlenségi párt az országot és most az ország színe előtt nemcsak elmondják egymásról, hogy mennyire megbízhatatlan az egyik is, a másik is, hanem Justhek annyira mennek adáz gyűlöletükben, hogy Kossuth Ferencnek Cegléden ellenjelöltet is állítanak. Az országnak ettől igazán kinyílnak a szemei.

A választási hadjárat jellemző tünete az az adáz gyűlölet, a melylyel a két függetlenségi párt tör egymás ellen. A kerületekből érkező jelentések szerint ez a gyűlölködés egyre erősebb lesz és Kossuth meg Justh is most már egészen nyíltan támadnak egymásra.

Justh Gyula, Kossuth Ferenc a leghevesebben, a gyűlöletnek hangján beszélnek egymásról és egyik a másikat okolja azért az állapotért, amely az ország nyakába zúdult. Az egyik szolgálalkúséggel, a másik politikai rövidlátással vádolja az ellenfelet, de egyik se hajlandó jóhiszeműséget feltételezni a másikkal.

Az ország kijózanodott belőlük és egységesen tömörül a parlamenti anarkiát jelentő függetlenségi frakciók ellen.

A választási küzdelmek előcsatározásairól a következőket jelentik távirataink:

A mai minisztertanács.

Budapestről jelentik: A magyar kormány ma délután öt órakor minisztertanácsot tartott, a folyó ügyek elhatározása céljából. A minisztertanácsban valamennyi miniszter részt vett.

A tegnapi közös minisztertanácskozásban résztvett közös és osztrák miniszterek ma visszatértek Bécsbe, *Aerenthal* gróf közös kül-

ügyminiszter még pár napig Budapesten marad és szombaton reggel utazik vissza Bécsbe.

Justh párti jelölt Cegléden.

A függetlenségi és 48-as párt végrehajtó-bizottsága pénteken Justh Gyula elnöklése alatt ülést tart, amelyen főleg a választási ügyekkel fognak foglalkozni. Ezen az ülésen megállapodnak a jelölt személyében is, akit Cegléden *Kossuth Ferenc* ellen léptet föl a párt. Az intéző bizottság ugyanis Kossuth Ferenc ellen okvetlen ellenjelöltet akar állítani. Hír szerint *Balla Aladár* veszi fel a harcot *Kossuth Ferenc* ellen szemben.

A kormány ellenzéke.

Teljesen megbízható összeállítás szerint a Justh-párt 159 kerületben, a Kossuth-párt pedig 122 kerületben állított jelöltet.

A parlamenti botrányhőzők megbélyegzése.

Szombathelyről jelentik: Vasvármegye törvényhatósági bizottsága tegnap tartotta rendes évi közgyűlését, melyen első tárgyként felolvasták a királyi kéziratot a választások elrendeléséről. A törvényhatósági bizottság állva hallgatta meg a kézirat felolvasását és hődelattal tudomásul vette. Ezután Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegye átiratát tárgyalták a parlamenti botrány elítélése tárgyában. Az állandó választmány mely megbouráncokozását fejezte ki a parlamenti botrány felett és javasolja, hogy a vármegye feiratban fejezze ki a képviselőház előtt, miszerint reméli és elvárja a képviselőház tagjainak hazafias érzületétől, hogy az ország szentélye, a képviselőház iránt tartozó tiszteletéről megelégedjen és hasonló merénylettel az ország alkotmányos és parlamentáris tekintélyét csorbítani semmi körülmények között nem fogják. *Veörös István*, a függetlenségi Justh párt elnöke felszólalt a javaslat ellen és azzal érvelt, hogy a vármegye határozata a választókat könnyen befolyásolhatja s a feirat mellőzést és egyszerűen a vármegye sajnálatának kifejezését indítványozza. *Ernusz József dr.* beszédében kifejtette, hogy a vármegyei házban a pártpolitikanak ilyen megnyilatkozása szokatlan, különösen, mikor olyan kérdéssről van szó, melyben minden művelt ember egyetért, hogy a parlament nem arra

A kiesel asszonykára egyre szomorubb napok virradtak. Reggeltől estig csak támoogott a divántól az ágyig, az ágytól a divánig. Végtelen faradtak, kimerültek érezte magát s legjobban szeretett volna egyenesen belefeküdni a koporsóba s onnan ki se kelni többé.

S még hozzá, egy szörnyű tapasztalatra is kezdett jönni. Mintha a férje, nap-nap után jobban megelégedne az iránta tartozó gyöngédségről is. Alig van otthon pár percig naponta; megebedel s azután szalad, azt hazudja, hogy a hivatalban több a dolga, mint azelőtt. Pedig dehogy több! Csak nem akar odabaza maradni. Mert teher néki vele lenni. Hogyne lenne, hiszen ő olyan utálatos most!

A szegény férj alig tudja csak valamennyire is lecsillapítani a kis elkecseregett asszonykát.

— Nagyon haszontalan fráternek tarthat maga, édes, engem, ha azt hiszi, hogy én most kevésbé imádom magát, mint azelőtt.

— No, hiszen, van is rajtam mit imádni.

— Megint olyan lesz, mint volt. Majd azután elutazunk második nászutra. Maga megint olyan szép lesz, mint valami kis bakfi.

— Persze, mert most, ugy-e rut vagyok? Csak hogy elárulta magát. Majd szép lesz megint! Majd! Egyelőre oly utálatos vagyok, hogy még sétálni is restel velem jönni...

Ebben az egy pontban van is valamelyes igaza az asszonykának. Mert *Cserepesy ur* szereti ugyan az ő kis asszonykáját, hanem azért sétálni nem igen szeret vele mostanában. Gye-

rekés hiúság dolga az egész — a fiatal férj restelkedve valija be magának is — de mégis úgy van.

És lassanként a két szerető szív félni, reszketni kezd, hogy hánha el is veszi egymást. Hiszen olyan sok kellemetlen érzéssel gondolkodik egymásra. Hátna elszakad a szerelem fonala, melynek kötését lazítani érzik.

S mikor azután az eféle bolondos gondolatokon eleget tépelődött már ez a két nagy gyerek — hát egyszerre csak leszáll közéjük az a cseppnyi sár, rívó jószág, akit azzal rágalmaztak, hogy el akarja őket egymástól szakítani.

Leszáll közéjük és parányi kacsóival örökre oldhatatlanná köti össze a két szívet s míg a kis baba, apró, kék szemével bambán bámul a föléje hajló két arcra, azon a két arcon egyszerre csak végigpereregnek a boldogság könnyei.

És a férfi megcsókolva a nőcske halvány arcát s belenezve nemszen anyai boldogságtól ragyogó szemébe, az előbbi becsúzó, gyerekes, lekicsinylő megszólítás helyett először mondja neki, szívből fakadó, meleg, hálás érzéssel:

— Édes feleségem...

És az asszonyka bágyadt szemében felcsillan a pajkosan mosolygó tekintet s mikor az ura hozzáhajol, hogy megcsókolja, negédesen meghuzza a fülét s csak azután csókolja vissza:

— Te, te esuf macskám...

váló, hogy a képviselők ott verekedjenek. Hasonló szellemben szólalt fel Bezzerdj István volt alkalmi párti főispán is, ki Ernuszt pártjához csatlakozott. A függetlenségek néhány főkolompasa zajos ellentmondással kísérte a felszólalásokat, mire az elnökség a sor és a bizottság 4 szavazat ellen csaknem egyhangúlag elfogadta az állandó választmány javaslatát.

Választási mozgalmak.

Kurticáról jelentik: Ma reggel utazott ki Aradról Kurticsa Herczeg Ferenc, a pécsi kerület munkapárti jelöltje, hogy elmondja programbeszédét. Kiszáradtában volt. Hamory László dr. aradmegyei nagybirtokos. A pályaudvaron a község intelligenciájának tekintélyes küldöttsége fogadta a népszerű jelöltet, akit Weiss József igazgató-tanító üdvözölt. Azután megindult a menet a fellobogózott utcákon. A községbe jutva előtt közel 50 főből álló lovasbandérium fogadta Herczeget, aki kíséretével a közsegháza elé vonult, folytonos éljenzések és székesszka kiáltások közepette. Előbb Hamory László mondott beszédet, a polgárság szívetetében ajánlva Herczeget, aki a kerület hivatalos jelöltje.

Azután szüneti alig akaró ovációk közepette beszélni kezdett a jelölt s megindokolta, hogy miért fogadta el a munkapárt jelöltségét. A koalíció bünei és pazarlásai olyan pusztítást okoztak a hazában, hogy minden becsületes férfinak kötelessége ebből a helyzetből kivesetni az országot.

Azután megmagyarázta a hallgatóságnak: mi a célja a kormánynak és a munkapártnak, amely a nép érdekében akar dolgozni.

Azután szakadatlan ünneplések között a közsegházára vonult a jelölt, hogy résztvegyen a tiszteletére rendezett lakomán, amely csak a késő délutáni órákban ért véget. Az első pohárköszöntőt Hamory László mondta, azután Herczeg Ferenc köszöntö meg az iránta megnyilvánult nagy rokonszenvet s ezt a jövőre nézve is kérte a számára.

— Hálából — mondta — megteszem mindazt, amit teljesíteni tudok. Nagy ígéreteket nem teszek, de amit megigérek, azt becsületesen meg is tartom.

Hajdu Demeter s. jegyző után Deák József postamester beszélt a örömeinek adott kifejezést, hogy Herczeget megismerhette. Marsó Antal anyakönyvvizsgáló beszéde után még több tisztelet hangzott el.

Battonyáról jelentik, hogy Babó Zoltán Kossuth-párti jelölt most járja be kerületét. Végegyházán, Mezőkovácsházán, Kunágótán, Magyarbányágyesen mondott most programbeszédet s a választók rokonszenvesen fogadták.

Facseti tudósítók a következőket jelentik: Minél inkább közeledik a képviselőválasztás napja, annál szélesebb népréteget gyűjt Nemess Zsigmond dr. munkapárti képviselőjelölt zászlaja alá, a népszerű jelölt iránt megnyilatkozott lelkes hangulat. A nemzetiségi kerületben úgy maga a román nép, mint a magyarság és a vezető intelligencia, egyöntetűen állott Nemess Zsigmond mellé, mert benne a multban is a kerületért mindenkor készséggel dolgozó, az ügyes bajos emberek érdekeiért szívesen fáradozó képviselőt tisztelte és azóta is, hogy a kerület képviselője megszűnt lenni, minden olyan esetben, mikor bárki is fordult hozzá segítségért, Nemess Zsigmond szíves hajlandósággal segítette céljukhoz a folyamodókat. A kerület hálása is ezért a szeretetreméltóságért. Ma már olyan imponáló, fegyvermezett nagy pártja van Nemessnek, hogy Hajdu Frigyes, a kerület volt Justh-párti képviselője valószínűleg fel sem lép.

Rumban Varga Gábor, a munkapárti jelölt és Buzáth Ferenc néppárti között heves harca van kilátás. A központi választmány a kép-

vis elölvasztást a rumi kerületben június 1-ére tűzte ki.

A lengyeltóti kerületben a munkapárt jelöltje, Kacsóvics Géza dr. nagy reménnyel dolgozik, míg a függetlenségi és 48-as párt jelöltjét, Ritzinger János dr.-t mindenütt a legnagyobb ellenszenvvel fogadják. A függetlenségi jelölt a legtöbb községben még programbe szédet sem mondhatott, a helyzet most már ha távozottan kialakult és bizonyos, hogy a küzdőlemből a munkapárt fog győztesen kikerülni.

A csikszentmártoni kerületben több katolikus lelkes támogatásával Konez István tiszti lelkes Csikszentmártonban gyűlést hívott össze, hogy Nagy Györgynek ellenjelöltet állítsanak. Ajánlatba hozták Incze Domokos csikszentgyörgyi róm. kat. lelkeszt pártunkivüli programmal, azonban mivel köztudomású volt, hogy az egész akció titkos Kossuth-támogatásra történik, a gyűlés ellen szenvedélyes kifakadások hangzottak el és még elvileg sem tudtak határozni jelölt felállítására.

A nagykarolyi kerület pártunkivüli függetlenségi jelöltje, Károlyi József gróf most fejezte be a kerület 21 községére terjedő körutját, amelyen a gróft Adler Andor dr., a függetlenségi párt elnöke kísérte.

A rezenyői kerületben a függetlenségi és 48-as polgárság Hevesy Bertalan pártelnök vezetése alatt tartott nagygyűlésen egyhangú lelkesedéssel jelölte Kiss Károly földbirtokost.

Budapestről jelentik: Lukács László pénzügyminiszter szombaton Körömbányára utazik, ahol vasárnap mondja el programbeszédét.

Budapestiől jelentik: Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter holnap Iglóra utazik, ahol pénteken mondja el programbeszédét.

Budapestről jelentik: Mikszáth Kálmán, a mármarosmegyei nemzeti munkapárt hivatalos jelöltje csütörtökön kerületébe utazik, hogy pénteken programbeszédet mondjon.

Márosvásárhelyről jelentik: A II. kerületi nemzeti munkapárt mai gyűlésén hivatalosan Várady Zsigmond dr. nagyváradi ügyvédet jelölte.

SÜLYOS VÁDAK Festetich Andor gróf ellen.

Ex-miniszter a vádlottak padján.

Távirati tudósítás.

Arad, május 18.

A sárvári büntető járásbírósnak szenzációja van. Festetich Andor gróf, a volt földmívelésügyi miniszter, az alsószelistyei hitbizomány ura, jogtalan eltulajdonítás vétsége miatt a vádlottak padjára került. Hitelezői tették ellene feljelentést, hogy mintegy 100,000 korona értékű tárgyakat jogtalanul eltulajdonított esőtémegéből.

Az erre az érdekes ügyre vonatkozó sárvári távirat a következőket mondja:

Ma délelőtt 9 órára volt kitűzve a sárvári járásbírósnál a jogtalan eltulajdonítás vétségével vádolt Festetich Andor gróf ügyének tárgyalása. A feljelentő hitelezők képviselőjében Sebestyén József dr. budapesti ügyvéd jelent meg a tanúkkal és a becsatolt esődteltárral akarta igazolni, hogy közel 100,000 koronányi értékek tűntek el a esőtémegéből.

A tárgyalást azonban nem lehetett megtartani, mert a vádlott nem jelent meg. Levelet intézett a járásbíróshoz, amelyben azt írta, hogy fontos családi körülmények akadályozzák meg őt abban, hogy megjelenjen s a kitűzött tárgyalás elnapolását kérte. A járásbírósnak ennek a kérelemnek eleget is tett s a tárgyalást elhalasztotta. A legközelebbi tárgyalást június hóban fogják megtartani.

Festetich Andor gróf a Festetich-féle egyik legdusabb hitbizománynak ura. Több ízben volt képviselő s Bánffy Dező báró miniszterelnökségi idején, 1894-ben földmívelési miniszter is

volt, de csak rövid ideig maradt a kabinetben. Festetichnek valami apró konfliktusa volt a miniszterelnökkel, mire Bánffy lemondatta őt. Bukása után teljesen visszavonult a politikától s tisztára súlyos anyagi tartozásainak rendezésével foglalkozott. Általában tudott dolog volt, hogy nagy anyagi zavarokkal küzd. Később adósságai annyira felszaporodtak, hogy a hullámok össze csaptak a feje fölött s esőtöt kértek ellene. Festetich gróf hitelezői egy évvel ezelőtt a gróf budapesti lakásának egész berendezését dobra verték s nyilvános árverésen eladták. Most pedig a gróf a vádlottak padjára került.

Tisza István gróf a magántisztviselőkért.

Levél az aradi egyesülethez. — Értekezlet a nyugdíjbiztosítás ügyében.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 18.

Az aradi magántisztviselők egyesülete ma este tartotta meg a kötelező nyugdíjbiztosítás ügyében hirdetett nagy-gyűlést, mely alkalommal a Fehér Kereszt szálló földszinti nagyterme szorongásig megtelt az aradi magántisztviselők színe-javával. Az értekezlet tárgyát Bódy Bódog, az egyesület elnöke bővebben ismertette. Fejtegetései során részletesen kiterjeszkedett azokra a visszas állapotoakra, amelyek miatt a magántisztviselőknek, a magyar társadalom eme hangyaszorgalmu munkásainak rokantság és munkaképtelenség esetén legmosztalább sors jut osztályrészül. Mig Európa többi kulturállamaiban — ugymond — már évtizedek óta törvény gondoskodik a magántisztviselők kötelező nyugdíjbiztosításáról, addig nálunk, sajnos, az áldatlan politikai viszonyok miatt, melyek hazánk kereskedelmét és iparát is megrázkódtatták, e kérdés legális rendezésére nem jutott alkalom.

Ma, midőn már az ausztriai magántisztviselők kötelező nyugdíjbiztosítása is törvényerőre emelkedett és Európa többi államai már a munkások nyugdíjbiztosításának kérdésével foglalkoznak, itt az ideje, hogy a magyar magántisztviselői kar, amely sem államfentartó erőben, de hazafiság dolgában sem áll mögöttes a szomszéd államok emez osztályának, megkövetelhet annyit, hogy egy fáradságos és az ország gazdasági életfejlődésére nagy befolyást gyakorló munkálkodással eltöltött küzdelmes élet alkonyán, amidőn már munkaképtelenné válik, róla gondoskodás történjen.

Az elnök utalt az egyesület választmányának egy korábban hozott ama határozatára, mely szerint küldöttségileg felkéri Tisza István gróft, Arad város nagynevű képviselőjelöltjét, hogy a magántisztviselőknek eme régi óhaját az illetékes kormányköröknél jóakarattal pártolja. Az elnökség eleget tett a választmány ezen határozatának és jelenti, hogy Tisza István gróftól vett értesítése szerint az aradi magántisztviselők küldöttségének folyó hó 19-én, azaz aradi programbeszéde napján szívesen áll rendelkezésére. Az értekezlet Tisza István gróf levelében jelzett eme kijelentését viharosan megéljenézte.

A küldöttség tagjai, amelyben minden magántisztviselő részt vehet, folyó hó 19-én délután 6 órakor, azaz a programbeszéd megtartása után gyülekeznek a Központi szálló kitermében, ahonnan küldöttségileg mennek tisztelegni Tisza István grófhhoz. Nemesak az aradi, hanem Magyarország összes magántisztviselői is nagy érdeklődéssel várják Tisza Ist-

ván grófnak, a magántisztviselők kötelező nyugdíjbiztosítása ügyében elfoglalt álláspontját, a mely bizonyára döntő befolyású lesz ezen régióta vajdó kérdés legális rendezésére.

Kortესuti botrányok.

Kövek, záptojások, jelöltek futása.

Távirati tudósítás.

Arad, május 18

A választási napok közeledtével a táviró az ország különböző részeiből a legsajnálatsabb jelenségekről hoz hírt. A telizgatott tömegek életveszedelmes magatartást tanúsítanak a nekik nem tetsző jelöltekkel szemben. Nemcsak a záptojások, de maguk a jelöltek is repülnek a községekből, mert kergetik, üzik, ütögetik őket. A néppárt egyik kerületében már az ellenpárt főemberének a kastélyát rombolták le, sebesülések történtek. Mind olyan szimp-tona, melyből az alkotmányos küzdelem döntő napjaira nem sok jót lehet következtetni.

Megkergetett Justh-párti jelölt.

Krasznáról jelentik: A zilahi kerület Justh-párti képviselőjelöltje, Teleky Arvéd gróf Kemény Árpád báróval körutra indult a kerületbe. A körut azonban kudarcra végződött, mert Teleky seholy jutathatott szóhoz. Egerespatokról és Magyarkecerről botokkal kergették ki őket és menekülve jöttek Krasznára, a járási székhelyre. Krasznán éppen hetivásár volt és az utcákon nagy tömegek álltak. Mikor Teleky Arvédet felösmerték, a község határában oly ellenséges indulattal fogadták, hogy jobbnak látta be se jönni a községbe. Később csendőrök siettek a szorongatott jelölt védelmére és utat nyitottak neki a tömegben. A bevonulás azonban így se folyt le simán. A képviselőjelöltet és kíséretét kövekkel és záptojással dobálták meg, zászlóikat elszedték és elégették. Teleky és kísérete igen szánalmas látványt nyújtott. Ennyi kudarc dacára is volt kedve Telekynak programbeszédet mondani a nagyvendéglő udvarán, illetőleg csak a jóakarát volt meg benne, mert az óriási zajban és fütttyben, amelylyel a tömeg fogadta, hangja egészen elveszett.

Megdobált Kossuth-párti jelölt.

A tiszalóki kerület Kossuth-párti jelöltje, Papp Zoltán most járja be kerületének községeit. Tegnap kortesutja alkalmával kellemetlen meglepetés érte. Az egyik község határában közáporral fogadták és fején megsebesítették. A sebesülés könnyebb természetű.

Kastélyromboló választók.

Nagykanizsáról jelentik: A nagykanizsai választókerületben a néppárti Zichy Aladár gróf és a Justh-párti Bosnyák Géza választói között napirenden vannak az összekoccsanások. A napokban gróf Zichy választói megrohanták Bakó Gyula földbirtokos felsőrajki kastélyát, mindent összetörték és Bakókat megverték. Tegnap Nemesradó községben, melyen Zichy 60 székereken ülő kíséretével átvonult, a Bosnyák-párti választók kövekkel és tojásokkal megdobálták Zichyt és kíséretét. Szentpéterura a Bosnyák pártiak törött pódiumot állítottak fel, melyről Zichy, mikor beszédet akart mondani, lebukott. Zichy gróf választói, mikor Nemesradón átvonultak, olyan rettenetes lármát csaptak, hogy a községbeliek félreverték a harangokat. A Zichy-pártiak erre leugrottak kocsi-jaikról, szétszedték Tanczos Lajos földbirtokos kerítését és a lécekkel, meg az istállóból előhozott vasvillákkal és kapákkal nekimentek a Bosnyák-pártiaknak. Nagy verekezés kezdődött, melynek folyamán egy ember igen súlyosan

és többen könnyebben megsebesültek. Végre is a falubeliek kiverték Zichy kíséretét a községből.

Szikszóról jelentik: Nemes Bertalan Justh-párti képviselőjelölt, a mikor pünkösöd hétfőjén Arka és Váralja községeken kíséretével kocsin átvonult, botokkal megfenyegették, kövekkel, tojással és sárral megdobálták. Nemes azért vesztette el választói nagy részének bizalmát, mert kilépett a Kossuth pártból és a Justh-párthoz csatlakozott, holott a választók Kossuth-pártiak.

Finánc-zseni.

Egy szegény óra története.

— Fővárosi levél. —

Minap délelőtt nagyobb társaság verődött össze a Vigaszínház igazgatói irodájában. Persze Faludi Gábor elnököl s a kitűnő igazgató egyszerre csak azzal lepte meg a társaságot, hogy a mellénye zsebébe nyúlt, kihuzott egy szép aranyórát és felmutatta:

— Ki veszi meg? Hatvanhárom koronáért adom.

Jó óra volt, finom óra, arany, svájci, elsőrendű gyár munkája.

— Miért adja el? — faggatták az igazgatót.

— És miért éppen hatvanhárom koronáért?

— Története van annak, — felelte Faludi Gábor és az I. H. Rosny-novellákból előnyösen ismert fordulattal tette hozzá: — ha megengedik, elmondom önöknek a történetét.

Mint ilyenkor már illik, a társaság tagjai hangyagul hátradültek kényelmes princesszasz cigarettájukban, illatos karosszékükről (egy elegáns ujjmozdulattal) lepöckölték a hamut és feszült figyelemmel hallgatták az igazgató históriáját.

— Ezelőtt tíz esztendővel — kezdte — beállított hozzám egy homályos pénzember, akit csak nagyon felületesen ismertem, s azzal a kéréssel lepett meg, kölcsönözzek neki husz forintot. Azt feleltem neki: „nem”. De az ilyen pesti pénzember nem jön egyhamar zavarba. Elővett zsebéből egy aranyórát s felkínálta, hogy zálogban hagyja nálam. Félóra múlva majd visszajön érte és kiváltja. Hiába mondtam neki, hogy ez színház és nem zálogház, amíg végre adtam neki husz forintot. Az órát pedig erőnek erejével ott hagyta nálam. Azzal elrohant.

Eltelt egy félóra, egy óra, öt esztendő, de a pénzember csak nem jött vissza az órájáért. Egyszer aztán találkoztam vele a Margitszigeten.

— Hallja, pénzember, — mondtam neki — mi lesz az órájával? Vigye már el. Még mindig ott van az asztalom fiókjában.

— Aha, igen, jó, hogy szól... Eddig nem jöhettem... Be voltam csukva... Mint értesülök: csalásért... De holnap délelőtt feljövök önhöz az irodába. Félitzenegykor. Jó?

— Jó.

— Esetleg fél után öt perccel.

— Jó.

— Mindenesetre fél és háromnegyed között.

— Jó.

— És felhozom azt a rongyos ötven forintot...

— Csak huszat, barátom, csak huszat.

— Holnap.

— Holnap.

Másnap félitzenegy elmúlt öt perccel, sőt elmult újabb öt évvel, de a pénzember csak nem jött. Végre most néhány nap előtt találkoztam vele a versenytéren. Részóltam:

— Hallja csak, nem szégyenli magát? Husz forintért veszni hagy egy finom aranyórát? Miért nem váltja már ki?

Erre rámförmedt:

— Hagyjon nekem békét! Kicsoda az ur? Én soha magánál órát nem hagytam, maga soha nekem pénzt nem kölcsönzött. Mutasson írást róla, hogy az az óra az enyém volt. Akkor elhiszem.

És kereken letagadta, hogy övé volt az óra. Mit csináljak vele? Eladom...

Valaki megkérdezte:

— És miért hatvanhárom koronáért?

— Negyven koronámba került nekem, — felelte az öreg direktor — husz korona a tíz évi kamatvesztés és három koronát kapott az órás, a ki megtisztogatta. Az hatvanhárom korona. De megér háromszázat. Megveszi valaki?

Az egyik fiatal színész ur jelentkezett:

— Topp! Megveszem. Hitelbe. De kérek rá száz korona zálogkölcsönt.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

* A szinügyi bizottság ülése. A szinügyi bizottság ma délelőtt 11 órakor Varjassy Lajos polgármester elnöklése mellett ülést tartott. Az ülésen előbb kisebb segélyezési ügyeket tárgyaltak, azután Lukácsy Lajos dr. indítványával foglalkoztak, hogy a színház központi fűtőberendezését készíttessék el, mert az új színház építése a közeljövőben úgy sem oldható meg. A bizottság azonban az indítvány felett napirendre tért, mert már a közgyűlés is állást foglalt az új színház építése tárgyában. — Végül Szendrey Mihály szinigazgató beterjesztette az új társulat névsorát, amit szó nélkül tudomásul vettek.

* A „Nyugat”, Ignotus, Osvát Ernő s Fenyő Miksa irodalmi s kritikai szeméjének május 16-ik száma a következő rendkívül érdekes tartalommal jelent meg: Móricz Zsigmond: Zsoltárok könyve. Tóth Wanda: Hiába. (Novella.) Ady Endre: Versek. Halász Gyula: A modernizmus. Ignotus: Vers. Hatvani Lajos: Rembrandt-fejek. Móricz Zsigmond: Sárarany (Regény. Második kötet VII.) Gellért-Oszkár: Vers. Ignotus: Jegyzetek (A politika mögöl: A dualizmus tragikuma. VII. Edvárd.) Figyelő: Brahms Requiemje (Jász, Dezső). A nemzeti karrikatura-kiállítás (Feleki Géza). Üzlet és irodalom (Lengyel Menyhért). Haselbeck Olga-Ortrud (Bálint Aladár). Andrejev Leonid: A vörös kacaj (Nagy Lajos). A „Nyugat” előfizetési ára félévre 10 kor., egész évre 20 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V. Mérlegutca 9. I.

* Roosevelt Egyiptomban. Az Uránia színház publikumának ismét nagyszerű látványban lesz része. Csütörtökön mutatják be azt a mozgófényképet, mely Roosevelt kairói látogatását örökíti meg. Az amerikai exelnök, a világ legnagyobb államférfiának viágutazását a művelt nemzetek osztatlan érdeklődése kísérte és ahol csak megjelent, fejedelmeknek kijáró tisztelettel fogadták. A kairói fogadtatás egyike volt a legszebbeknek és leglátványosabbaknak. A remek kép mellett új műsor keretében kerül színre Halley üstökösének ismertető mozgófényképe. A tudományos értékű látványosság már a szerdai bemutató alkalmából óriási hatást keltett. Itt adunk hírt arról, hogy az Uránia már 24 én bemutatja Edvárd király most pénteken végbemenendő temetését, mozgófényképben.

241

AZ ARADI KOZLONY TELEFONSZAMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 15

Az elfogott haramiavezér.

Deszpót György bűntársai. — Hogy derült ki a nagy titok?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 18.

Megirtuk mai lapunkban, hogy Ausztriában elfogták Deszpót Györgyöt, a délvidéki főtogatóbanda vezérét, aki a gyilkosságok után külföldre menekült.

Tegnap elfogták Kísszentmiklóson Deszpót bűntársait is, négy munkás legényt, akik már féligmeddig beismerték bűnrészességüket. Letartóztatásba helyezték Deszpót feleségét is aki őszintén bevallotta, hogy az urának nagy része van a gyilkosságokban.

A banda tagjait ma szállították át Kísszentmiklósról Főregyházára, ahol szembesítések fognak történni azokkal, akik Deszpótot a gyilkosságok idején ott cserdóruhában látták bujkálni. A lakosság várta a haramiákat és csak a csendőrség erőyes közbelépésének sikerült a megvasalt rabokat a nép haragjától megmenteni.

Keszler főregyházai jegyző a következő érdekes dolgokat mondta nekünk az ügyre vonatkozólag:

— Amikor a gyilkosságok megtörténtek, én letartóztattam a községünkben bujkáló Deszpótot, mert többektől hallottam, hogy Gecei Sándorral állandóan cimboráskodott és azt is tudtam, hogy ez folytonosan csendőruhában bujkált Kísszentmiklós és a mi községünk környékén. Utasításomra beszállították Aradra, de az aradi rendőrség azt hangoztatta, hogy Deszpót közönséges tyuktolvaj, aki nem képes gyilkosságra. Ezért szabadon is engedték és szépen kimenekült Ausztriába. A napokban már haza fogják hozni, mert a temesvári ügyészség táviratban kérte a kiadatását.

Értesülésünk szerint a bűnpör újból való földelítésében nagy része van Marsau Péter kísszentmiklósi román lelkésznek, aki a hívek biztatására beszerezte az ügy legújabb adatait és átadta a csendőrségnek.

Alább közöljük azokat az adatokat, amelyek segítségével kiderítették, hogy a gyilkosok vezére Deszpót György:

1. Törvényes felesége beismerte, hogy a gyilkosságok idején Deszpót itthon, azaz éjszakákon keresztül Lippán, barátjánál volt s nappal bujdosott a feleségénél s a szomszédos falvakban.

2. Beigazolást nyert, hogy Deszpót viselt csendőrbuz felét, mely különbözött abban, hogy barnább, mint a mostani csendőrség ruházata. A gyilkosságok után többé ebben a buzban senki sem látta.

3. Beigazolást nyert, hogy a Kísszentmiklóson meggyilkolt család házából többek közt eltűnt egy kis gyermek-fejparna, mely ugyanazon kelméből készült, mint a milyen párnák találhatók a meggyilkolt nővérénél, mely párnákat őccse meggyilkoltatása után vitt ő el s használta.

4. Deszpót törvényes felesége, a csendőrbuz felmutatásakor reá ismert, hogy azt viselte Deszpót.

5. Beigazolást nyert: őhaját fejezte ki a felesége, hogy szívesen elválna férjétől, de fél tőle, mert ő tud gyilkolni!

6. A Deszpót feleségénél talált koffer, melyet kért, hogy visszaküldessék, nem ér össze-vissza 2 koronát s annak Ausztriába való szállítása belekerült 5 K. 50 fillérbe — visszaküldése ismét 5 K. 50 fillérbe került volna, azaz a költség összege kerek 11 (tizenegy) korona.

7. Beigazolást nyert, hogy Deszpót kofferjének visszaküldését kérte azzal, hogy belőle semmi se hiányozzék?

8. Beigazolást nyert, hogy Deszpót folyton igérte hazatérését s nem mert hazajönni.

A MINORITA RENDFŐNÖK szerelme.

— Csák Cirjék dr. házassága.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 18.

Rendkívül érdekes házassági hírt közölnek velünk Kolozsvárról. Egy öregedő, általánosan tekintélynek örvendő és közbecsülésben álló főpap legközelebb leveti a reverendát, kilép az egyház kötelékéből, hogy a legnagyobb emberi érzés hatalmának engedve, feleségül vegyen egy fiatal hölgyet.

Zimankós, ködös őszi, vagy zord, szeles téli napokon talán némi meglepődéssel vennénk tudomásul ezt a rendkívüli házassági hírt, de most, május havában, virágnylás idején, mikor anyyira közel állunk a mindenekfelett uralkodó természethez és a kivételt nem tűrő természeti törvényekhez, a főpap elhatározása emberileg érthető és szimpatikus cselekedet képeben tűnik fel előttünk.

Mert ebben a hirben igen-igen sok érdekes társadalmi és emberi momentum van. Egy deresedő haju szerzetes, egy a férfikor delén túlhaladt férfi, aki egész életét komoly, szorgalmas és eredményes munkával töltötte, aki mintája volt a munkás életű szerzetesnek, megismerkedett egy fiatal hölgygel. S az érettkorú férfi nem tudott ellenállni annak az érzésnek, ami ellen mint szerzetesnek egész életében küzdenie kellett. S a közbecsülésben élő férfi elég erőt érez magában, hogy az ostoba előítélettel szembeszállva szerelmének tárgyát feleségül vegye.

Csák Cirjékről van szó, a minorita-rend volt főnökéről, jelenleg a kolozsvári rendház főnökéről. Csák Cirjékről, aki Aradon általános tiszteletnek és közbecsülésnek örvendett. Hat esztendeig volt a minorita-rend főnöke és ugy ezen idő alatt, mint már előbbi hitoktatói működése alatt is mindenki részéről csak tiszteletet és becsületet érdemelt ki. Társadalmi szereplése, amely a város életében is jelentős volt, mindig a haladás útját egyengette, vallási tekintetben pedig mintaképe volt a toleráns, a felekezetek közötti békét és jó viszonyt hirdető felvilágosult egyházférfiúnak. Talán épen szabadelvűsége okozta, hogy többen rendtársai közül nem kedvelték és ezelőtt három évvel a rendfőnöki tisztségből kibuktatták. Azóta a kolozsvári rendházban volt házfőnök.

Néhány hónappal ezelőtt az ötvenöt esztendőss szerzetes megismerkedett egy fiatal hölgygel, egy szilágysomlyói mérnök leányával. A szerzetes szerelemre gyuladt a huszonegyéves leány iránt, aki érzelmeit viszonzta is.

Ez persze hamarosan nyilvánosságra került és már akkoriban szél-tében beszéltek, hogy Csák Cirjék kilép az egyház kötelékéből és a leányt feleségül veszi. A megyés püspök, aki tudomást szerzett a dologról, a hír alapjára vonatkozólag kérdést intézett a szerzeteshez. Csák Cirjék akkor a hírt megcáfolta.

Azóta azonban a viszonyok megváltoztak. A komoly szerzetes hiába próbált küzdeni a saját maga érzelmei ellen, azok hatalmasabbak voltak nála. Nem tudott ellenállni és elhatározta, hogy kilép az egyház kötelékéből és a leányt feleségül veszi.

Az utóbbi időben ezen szándékát többször kijelentette baráti körben és jól beavatott helyen tett kérdés-ködéskre is azt a választ kaptuk, hogy a kilépés és a házasság már a legközelebbi időben meg fog történni.

Mint értesülünk, az esküvő már egészen befejezett dolog. Csák Cirjék dr. nemrég Szilágysomlyón volt és hosszasan tartózkodott leendő apósa házában. A házasságra vonatkozólag minden tekintetben meg is állapodtak.

Csák Cirjék menyasszonyát és annak családját már régóta ismeri és az előkelő családnak régi meghitt barátja ez a nemes lelkű és fenkölt gondolkodású pap.

1880. január 6-án az akkori fiatal tanárt pappá szentelte a szatmári püspök. Ettől az időtől kezdve munkássága újabb lendületet vett s az 1886-ban megtartott rendi nagy káptalan érdemeinek elismerésül a szilágysomlyói rendház főnökévé s az akkor még magánjellegű gimnázium igazgatójává választotta.

A szilágysomlyói gimnázium Csák Cirjék dr. vezetése alatt mindinkább emelkedett. A magánjellegű iskola számára megszerezte a nyilvános jogot s különösen fősúlyt fektetett arra, hogy a vezetése alól kikerülő ifjak nemcsak tudománnyal, hanem hazafiúi erényekkel is ékeskedjenek.

A város társadalmi életében is nevezetes szerepet játszott. A „Szilágysomlyó” társszerkesztője lett, megírta a gimnázium történetét, élénk részt vett a vármegye és a város mozgalmában s mint ünnepelt szónok, nem egyszer képviselte a közönség érzelmeit. 1886. december 12-én somlyói Báthory Istvánnak, a dicső erdélyi fejedelem és lengyel király halálának 300 éves évfordulóján a vármegye jelenlétében hatalmas és megható beszédet mondott.

TANÜGY.

(—) A szatmári főgimnázium jubileuma. Szatmárról jelentik: Az itteni református főgimnázium ma ünnepelte fennállásának háromszázadik évfordulóját. A nagyszabású ünnepen, mely tegnap vette kezdetét, résztvettek a szomszédos vármegyék és városok is. A várost tegnap fellobogózták és kivilágították. Ma a református templomban ünnepi istentisztelet volt, melyen Erőss Lajos püspök imát mondott, a gimnázium igazgatója pedig ismertette az intézet történetét.

Az üstökös csóvjában.

A „Halley” és a föld találkozása.

Ati tudósítás.

Arad, május 18.

Megjött a Föld ritka vendége; 19-éről 20-ára virradó éjszaka — hetvenöt évi bolyongás után, — ismét érinteni fogja a Föld pályáját.

Talán még soha ilyen rémületet nem kellett természeti tűnemény. A kínai jámbor sárga nép lázong, a délamerikai néptörzsek szabad ég alatt oltárokat állítottak és éjjel-nappal imádkoznak.

Az amerikai négerok — így jelentik New-Yorkból, — napok óta nem dolgoznak, mert úgy is elpusztul a világ. Ijesztően, mint a járvány, terjed a babona.

A new-yorki kikötőben egy kirándulóhajón megőrült egy dugaszdag asszony; mikor az Admiral Schley hajó a kikötő hidjához közeledett, átvetette magát a korláton és a tengerbe ugrott. Hallották, a hogy kiáltotta:

— Vége a világnak!

Pedig hát ez a rémület, amely a babonásokat úgy gyötri, teljesen alaptalan és indokolatlan. Az összeütközésből nem lesz semmi baj, aminthogy nem is lesz összeütközés. A leghevesebb csillagászok nyilatkoznak már betek óta ebben a kérdésben és valamennyi véleménye megegyezik abban, hogy a föld minden érezhető eméció nélkül fog áthaladni a Halley csóvjában.

Igy a kieli csillagvizsgáló intézet igazgatója, Kobolt dr. egyetemi tanár, a híres asztromomus a Halley üstökösnek földünkkel való találkozásáról a következő érdekes kijelentéseket teszi:

— A legújabb számítások szerint a föld a mai estéről holnapra virradó éjszaka öt órakor meggy keresztlül az üstökös csóvjában. Méréseink szerint oly hosszú a csóva, hogy a földnek okvetlenül át kell haladni rajta. Nem tételezhető fel, hogy az üstökös csóvjája oly sok kénassavat tartalmazna, melyből katasztrófa történhetnék. Fénytani tűnemények várhatók, de csak a magas északon, északi fény alakjában. Ami hatás ezenkívül lesz, az csak delejes és elektromos műszerekkel észlelhető. Arra lehet számítani, hogy a táviróhuzalokon zavarokat fog előidézeni azon idő alatt, amikor a föld keresztlül vonul az üstökös csóvjában. Holnapkorán reggel mintegy 24 millió kilométernyire lesz tőlünk az üstökös magva és minthogy a csóva legalább 70 millió kilométer hosszú, kiszámítható, hogy nem a végén, hanem az első harmadrészen megy át a föld. A csóva helyen egy millió kilométer széles és mivel a találkozáskor a föld és az üstökös eredeti sebessége óránként 280,000 kilométer, megállapítható, hogy körülbelül három és fél óráig leszünk a csóvjában. Ha gyorsvonaton kellene végig száguldanunk a csóva szélességét, ez az ut csaknem tizennégy hónapot venne igénybe.

A német asztromonómiai intézetek nagy előkészületeket tesznek az üstökös fogadására. Így a berlini csillagvizsgáló intézet vezetésére két asztromonussal holnap este egy léghajón fel fog szállani, hogy nagy magasságban figyelje meg a Halley-üstökösöt. A léghajót már ma felkészítették a tudományos utra és átszállították a kosárba az intézetből két hatalmas teleszkópot.

Más német egyetemi városokban is hasonló léghajóutra készülnek.

A lipcei csillagvizsgáló-intézet egy léghajót szerelt föl, amelyen a hó 19-éről 20-ára virradó éjszaka az obszervatórium igazgatója két fizikussal fog felszállani. Ennek a tudomá-

nyos megfigyelésnek feladata megállapítani, vajjon a föld közelében a Halley-üstökös milyen hatással van az atmoszférára és a földmágnesesre.

Május 20-ától kezdve szabad szemmel is láthatjuk az üstökösöt. Ma pedig napnyugtán nyolc óra 45 perckor a nyugati égbolton.

Május 25-én a Halley-üstökös látható napnyugtától kezdve este 11 óráig, a többi napokon május 30-ig hasonlóképpen.

Május 30-án a nap nyugati égboltján, napnyugtától kezdve este 11 óra 30 perckor.

A király katonái körében.

Diszszemle a budai Vörmezőn.

Ati tudósítás.

Arad, május 18.

Ma reggelre a Vörmezőn dúsabb virret nőtt. Dús és virágos.

Színes, csillogó tömeg állott a gyszögökben és oszlopokban, az előmlő napfényben; a budapesti helyőrség nagy része, vagy tizenöt-ezer ember. Várták a királyt, a ki ma diszszemlét tartott a helyőrség felett.

Egész Buda lázban volt hajnal óta, — mint fővárosi tudósítónk jelenti. — Mindenütt rendőrök uj, ezüstös, sisakos diszszikben és a forró reggeli napban tömegek árasztottak a Vörmező felé. A mező körül aztán rendőrkordonba szorítva várakoztak, míg köröskörül a házak ablakaiban és erkélyein firtókban voltak az emberfejek.

A csapatok.

Negyven-ötvenezer ember vette körül a Vörmezőt, ahová a csapatok reggel hét óra óta vonultak fel. A Vörmező körül a rendőrség diszszegyenruhás emberei vontak kordont Kőpf Ferenc főfelügyelő, Schmitt Ede rendőrfelügyelő parancsnokságával. Reggel nyolc órakor már minden csapat elfoglalta a maga kijelölt helyét és négy hadoszlopban állott fel.

Megérkezik az udvar.

Az összes csapatok fölött Schreiber Viktor tábornok nagy hadtestparancsnok parancsnokolt.

Kevéssel 1/9 óra után udvari hintó érkezett, amelyben Gizella bajor hercegnő, Rodich bárónő, udvarhölgyével foglalt helyet.

Kilenc óra előtt néhány perccel kétlovas nyitott udvari kocsi érkezik a Vörmezőnek Attila-ut felől erősen lejtős bejárójához. Augusta főhercegnő ül benne fekete selyemruhában, fekete szalmakalapban és fekete napernyővel. Mellette szintén feketében egy udvarhölgy, míg a szemközti ülésen a két kis főherceg feketében és panama-szalmakalapban köszönt a közönségnek. Az idősebb kis főherceg igazi Habsburg-arc; a király ifjúkori arcképei ébredtek életre benne.

Jön a király!

Pont kilenc órakor zöldtollas csákóju vezérkari tiszt galoppozik elő a királyi palota felől lejárón. Ebben a percben a Vörmező sarkában magaslaton álló magános huszár, teljes diszben, szoborszerűen álló lovon megfujja a trombitát. Izgatottságában elhibázza: kétszer kell kezdeni a generalmarsot.

A király teljes tábornoki gálában, tollas kalapban galoppozik, rövid, mérsékelt galoppban, sárga lovon, le a meredek lejtőn. Baljában a kantárszár, jobbával folyton szalutál az éljént zugó népnek.

A király arcán a legszélsebb öregség. Ráncoz és mintha kissé puffadt volna. Szakálla sárga. A legfeltűnőbb azonban ezen az arcon a fáradt merevség. Tán másfél perckor követ-

tük közvetlen közelből a király arcát és ezalatt az idő alatt egy ránc nem mozdult rajta. Szemei tartalom nélkül szögződtek sárgája nyakára.

Ezzel az arccal sajátos ellenérőben van a király teste, a mely mintha fél századdal volna fiatalabb a fejénél. Karcsu, szinte sovány teste megüli a lovat és bár sárgája galoppját — ha az ember erősen figyel, látja — kissé fáradt csipőhullámmal követi, mégis meglepő az izmoknak és idegeknek ez a szivósan megtartott férfias és katonás állása, a mely az agg királyban bizonyára az utolsó percekig ki nem fog aludni. Így lovon, olysemitű benyomást tesz az emberre ez a drága és mindannyiunktól tisztelt szeretett szillett, mint azok a katonaképek, a melyeken lézsen festett dőleog alakra a kiszolgált katonák ragasztják lefotografált fejüket: „szolgálati időm emlékére.”

A szemle.

... A király mellett József főcserg kivont karddal. Még néhány tábornok, hadsegéd, szután hat burgzsandár fehér lovon és utána a nagy kíséret, vagy százötven ember.

Valamennyi, ez a sok tollas vezérkari tiszt és tábornok, huszárok, dragonyosok, udvari hivatalnokok, lakájok, rövid galoppban nyargalnak. A katonai etikett szerint diszszemlén ló csak galoppban mehet.

... A Vörmező szélén zenekar áll. Amikor az elől lovagló vezérkari tiszt odaér, megszólal a Gotterhalté és másodszor, harmadszor is felhangzik, míg a kíséret utolsó embere is elhaladt. Akkor a dallam közepén megszakad a zene. Ott áll a Ludovika-akadémia, a vartűzerek, egy zászlóalj vadász, aztán a honvédek, a bosnyákok, a közös gyalogosok, végül a huszárok, hátul pedig a tűzérég ágyúival.

Három sorban állnak az ezredek. És a napfénytől szikrázó, színes embermező medreiben végigfolyik mint egy aranypatak a király kísérete. Egyik zenekar a másiknak adja a Gotterhaltét. Lovasok és vadászok a generalmarsot fújják. A zászlók meghajolnak. Az emberek megmerevednek.

Elvonulás.

A szemle végeztével minden zenekar újból a Gotterhaltét játszotta, majd a csapatok a Vörmező északi részére vonultak, a király kíséretével és a vezérkarral a tér közepén foglalt helyet, ugyanoda hajtott a két udvari hintó is. A míg a csapatok felvonultak, a király Gizella bajor hercegnő kocsijához lovgolt, kezét fogott a hercegasszonynyal, pár perckor beszélgetett vele.

Kedves jelenet következett ezután; a király Augusta főhercegasszonyhoz ment. Ebben a pillanatban a két kis főherceg felugrott az ülésről, lekapták kalapjukat és így üdvözölték a királyt. A felség barátságosan intett a kezével a kis főhercegeknek, majd Augusta főhercegasszonynyal beszélgetett, amíg jelezték, hogy a defilíring kezdődik.

Ekkor a király a vezérkar élére állott és végignézte a helyőrség csapatainak káprázatosan szép elvonulását. Dél volt már, amikor a közönség is oszladozni kezdett.

A csapatok a szemle végeztével vig zenező mellett vonultak a laktanyájukba, ahol külön ebédet kaptak borral, ebéd után pedig szabadságot.

A király napiparancsa.

Paar gróf főhadsegéd útján a király a következő napiparancsot adta ki a hadtestparancsnoknak:

Ó csász. és apostoli kir. felsége legke-

gyelmesebben megbizni méltóztatott, hogy ön teljes megelégedését tudassa a ma diszszemlére kivonult csapatok igen kiváló magatartása, külseje és kielégítő felvonulása felett.

Pártpolitikusok a választás számarányairól.

*

(Fővárosi munkatársunktól.) Mi érdekli, izgatja, veszejt össze június 3-ikáig az embereket? Nem a Halley-üstökös, se a repülőverseny, se a nyaralás gondja. Két hétig, addig, míg a választások első eredményeit nem hozza a táviró, erről fogunk már mi beszélni, vitatkozni, reményteljesen vagy dühösen, aszerint, milyen pártiak vagyunk. De hogy mégis valami iránytűt adjunk a kombinációknak, fölkerestük a pártok egy-egy vezető férfiát, akiktől tájékozódást kértünk. Arra a kérdésre feleltek a méltóságos, nagyságos, esetleg — ki tudja — tekintetes urak, milyen kilátásaik vannak nekik és a többi pártoknak. Vagyis: mindenki a legjobbakat reméli a maga javára és a legrosszabbakat kívánja másoknak. Sorjába adjuk az illetékes pártfőnökök számokkal erősített véleményét.

A Lloyd-klubban a munkapárt végrehajtó bizottságának egyik tekintélyes tagja (nagyon kért a diszkrécióra) volt szíves fogadni.

— Mint a miniszterelnök ur legutóbb kijelentette, a választási mozgalmakról igen jó és kielégítő híreket kapunk nap-nap után. Pünkösdtől óta határozottan javult a helyzet. A mi irányzatunk csak még most van emelkedőben. De ön számarányokat is kér tőlem. Nos hát, lássuk csak. A nemzeti munkapárt természetesen abszolút többségre számít, a hervátokat nem számítva ide. Az abszolút többséghez minimálisan 207 képviselő kell, de természetesen, ez nem ér semmit. Mi határozottan legalább 255 kormánypárti mandátumra számítunk. Ezenkívül lesz, illetve a mi számításunk ez: 60 Kossuth-párti, 40 Justh-párti, 25 nemzetiségi és 20 néppárti; a többi tizenhárom pártokivüli. Nem mondom, hogy ezek a számok így maradnak, de aligha növekednek vagy csökkennek néhányval.

Megköszöntem a fölvilágosítást és elmentem a Royal-klubba, ahol Justh, Batthyány és Holló uralkodnak. A pártnak egyik alelnöke, régi kuruc függetlenségi, a következő jóslással felelt kérdéseimre:

— Szilárd meggyőződésem, hogy a kormány nem fog többséget kapni. Nem ismerik, kérem, ezek az urak a népet. Majd meglátják, milyen cifra dolgok lesznek itt. A munkapárt legjobb esetben százharminc mandátumot hoz össze. Kossuth Ferencék negyvenötön lesznek, ha jól megy nekik, a néppárt tizennyolc mandátumra számíthat, a nemzetiségi husz egynéhányra, pártokivüli lesz vagy husz. A függetlenségi- és 48-as párt százharminc képviselővel fog bevonulni a parlamentbe. Ekkora ellenzékkal aztán nem lehet olyan könnyen elbánni. Elég erősek leszünk, hogy megakadályozzuk a parlament tanácskozásait.

Igy a Justh-párt. Egészen másképp beszél a Kossuth Ferenc-párt. Itt se jósolnak ugyan többséget a kormánynak, de a többi számot egyszerűen megfordítják. Ime, a párt egyik volt államtitkár-tagjának jóváindulása:

— A kormánynak legfőlebb 190 mandátuma lesz. A mi pártunk 120 mandátumra számít és ezt be is hozzuk. Justhék kénytelenek lesznek beérni 40—50 mandátummal. Husz néppárti, ugyanennyi nemzetiségi, a

többi pártokivüli. Nem marad tehát más hátra, mint vagy valamilyen koalíció, vagy új választás.

A néppárt harmincöt mandátumot jósol magának, százat a Kossuth-pártnak, negyvenet Justhéknek, kétszázat a kormánypártnak. Ez se baj. A demokraták azt mondják, hogy lesznek vagy négyen, a nemzetiségi harmincötbe becsülik magukat, végül — Mezőfi Vilmos, aki a legszerényebb, egy emberre spekulál.

Tisza István Aradon.

Fogadtatás a vasutnál. — Programbeszéd. — Banket.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 18.

Holnap délből érkezik Aradra Tisza István gróf. Tisza Istvánnak, de nem kevésbé önmagának is tartozik Arad polgársága azzal, hogy a holnapi bevonulást fényessé, diadalmas-sá, ünneppé tegye tartalmában és méreteiben egyaránt, ünneppé a szónak legkomolyabb, legméltóságosabb, leglelkesebb értelmében. Ünneppé, amelynek jelentősége tulszárnyalja a helyi kereteket; amely fenn hirdeti országszerte, hogy ennek a mi komoly, értelmiségi és munkás városunknak polgársága — mint az ország egész értelmisége — egy szívvel-lélekkel csatlakozik a nemzeti munka, a parlamenti alkotás pártjához és annak legkimagaslóbb alakjához. Minden polgár, aki Tisza István holnapi fogadtatásán megjelenik, egy-egy követ hordott ahhoz az épülethez, amely Arad közönségének erkölcsi sikerét hirdeti; a lelkes ünneplés, amely holnap a béke és a munka apostolát üdvözölni fogja, voltaképpen az ünneplők becsületére válik.

Ott kell tehát lennünk holnap mindannyiunknak, hogy szeretetünk igaz melegével üdvözöljük körünkben a megújodott Magyarországnak vezéralakját, aki páratlan, pótolhatatlan akaraterejét, ékesszólását, munkabírást szolgálatába helyezte annak a célnak, hogy újra felépítse az értelmetlenség politikájának romjain az értelmiség szupremációjának szilárd épületét.

Ha vannak alkalmak a politikai élet forgatagában, amikor már a közömbösség is bűn, úgy bizonyára a holnapi fogadtatás ilyen alkalom. Gondolja meg minden polgár, hogy az az óra, amelyet holnap délből köznap munkájától elvon, alkalmas arra, hogy további munkájának nemcsak békés zavartalanságát, de sikerét is biztosítsa.

Legyünk ott mindannyian!

A vasutnál.

Tisza István gróf aradi bevonulásának és programbeszédének előkészítésével lázasan foglalkozott az egész tegnapi napon át az aradi nemzeti munkapárt végrehajtó bizottsága és albizottságai.

Tisza István gróf déli tizenkét órákor érkezik meg Gesztől különvonaton, melyhez Csabán csatlakozik az elvtársak azon nagy csoportja, mely Tisza Istvánt Aradra kíséri.

A fogadtatás az aradi állomáson rendkívül impozáns lesz, amennyiben a párttagok óriási számmal vonulnak ki a pályaudvar elé, hol

menetbe formálódva gyalog kísérik be a képviselőjelöltet a Központi Szállodában levő lakására. A perronon csak az elnökség és a végrehajtó bizottság fog megjelenni, mely a képviselőt az állomás előtti térre kíséri, honnan a menet azonnal megindul a város felé.

A nemzeti munkapárt ezután is felkéri a párt híveit, hogy a fogadtatás fényének emléke végett minél nagyobb számban szíveskedjenek az állomás előtti téren megjelenni, még pedig lehetőleg már fél tizenkét óra előtt, hogy a menet kellőleg elrendezhető legyen.

A nyári szinkörben.

A programbeszéd délután öt órákor lesz a nyári színházban, melynek rendbehozatala körül már napok óta foglalkozkodik a munkások egész csoportja. A programbeszéd iránt olyan óriási az érdeklődés, hogy a rendezőbizottság már tegnap estig ezret meghaladó, névre szóló jegyet adott ki, s már csak igen csekély számban áll beléptijegy rendelkezésre. A közönség a saját érdekében jár el, ha a programbeszédre lehetőleg korán jelenik meg, hogy az elhelyezkedés zavartalanul megtörténhessen. A kiadott jegyek közül a barna színűek a földszinti nézőtérre és az erkélyre szólnak, hol a közönség az érkezés sorrendjében fog elhelyezkedni, a páholyokba kisebb számú vörös színű jegy adatott ki, természetesen a rendelkezésre álló terület arányában. A színpadon kék színű belépőjegyekkel Tisza István gróf kísérete és a végrehajtó-bizottság foglalnak helyet.

Tegnap este rendőri és tűzrendészeti szemlét tartottak a helyszínen, melyen a rendezőbizottság tagjai is résztvettek. Ez alkalommal a programbeszéd lefolyását, a közönség elhelyezését, a tűzbiztonsági és rendészeti intézkedéseket a legapróbb részletekig megállapították, úgy hogy a közönség kényelméről és biztonságáról a legmesszebbmenő módon gondolkodás történt és eleje vétetett minden bajnak és rendezavarásnak.

A hírlapírók a zenekarban nyernek kényelmes és célirányos elhelyezést.

Az egyes bejáratozók a rendezőség tagjai helyezkednek el és kalauzolják el a párttagokat helyeikre. Belépő-jegy nélkül senkit sem bocsájtanak a szinkörbe.

Lakoma.

A banketek iránt óriási az érdeklődés. A Fehér Kereszt télikertjében fél nyolc órákor, a Központi Szálló télikertjében fél kilenc órákor kezdődik a banket. Mindkét helyen Tisza István gróf egész kíséretével résztvesz. Eddig több mint ötszáz banket-jegyet váltottak ki, úgy, hogy a rendezőség csak csekély számú jegy fölött rendelkezik már.

Az ünnep vendégei.

A programbeszédre Joanovits Sándor temesmegyei és Medve Zoltán krassószörényi főispánok is Aradra érkeznek.

Ugyancsak résztvesznek a programbeszédén és a Tisza István gróf tiszteletére rendezett ünnepségeken majdnem kivétel nélkül az aradmegyei munkapártok, továbbá az ujaradi munkapárt küldöttségei és elnökei és a vidék igen sok érdeklődő előkelősége.

Meghallgatja a programbeszédet az ellenzék számos előkelő tagja is, kiknek részére a rendezőség készségesen bocsájtott rendelkezésre belépőjegyet, miután minden ellenkező meggyőződésű hallgatót szívesen lát vendégül a programbeszédnél, csupán a turbulens elemek távoltartására terjedt ki a rendezőség figyelme.

Budapestről jelentik: A nemzeti munkapárt számos tagja a ma éjjeli vonattal utazott

19 mai 1910

P. 7, No. 113

le Aradra Tisza István gróf programbeszédének meghallgatására.

A rendőrség intézkedését.

A rendőrség a legszélesebb körű preventív intézkedéseket tette meg, hogy Arad illusztris képviselőjelöltje bevonulásának után a rendet és nyugalmat biztosítsa. Greén Nándor főkapitány parancsnoksága alatt az egész tisztikar, valamint igen nagy számú gyalogos és tizenkilenc lovasrendőr vonul ki és foglal állást a vasuti állomás és a Központi Szálloda közti utcán. A rendőrség megerősítésére a főkapitány harminc oszondört is kért a belügyminisztériumtól, aki a vármegyei őrsökből összpontosította a szükséges létszámot Aradra.

A Központi Szálloda előtt, a Salacz-utcától a Tabajdy-utcáig, a vármegyeháztól a Fischer Eliz palotáig erős rendőri kordon négyzetet fog alkotni, melyen belül csak újságírók tartózkodhatnak Tisza gróf megérkezéig. A tereket fél tizenkét órakor zárják el.

A bevonuló gyalogmenet, melyet Greén főkapitány és Berecz kapitány vezetnek, a főutvonal baloldalán jön a városba és a Kossuth-szobornál kanyarodik le a kocsisútra.

A kocsiközlekedésre vonatkozólag úgy intézkedett a főkapitány, hogy az egy és kétfogatu kocsik az Erzsébet- és Leiningen-utcaán át közlekedhetnek a vasuti állomáshoz és vissza. Az autobuszok déli 11 órától az Erzsébet-utcáig és vissza, déli 12 órától pedig csak a városligetig és vissza közlekedhetnek.

HIREK.

— Az aradi nemzeti munkapárt végrehajtó-bizottsága ezuton közli a párttagokkal, hogy Tisza István gróf programbeszédére és a banketekre szóló még fennmaradt csekély számú jegyek a Fehér Kereszt 3. számú szobájában még déli 11 óráig adatnak ki.

— A svéd király Aradon. Fejedelmi vendége volt ma reggel egy rövid negyedóra Arad városának. Gusztáv svéd király tartózkodott itt, átutazásában. A király kíséretével együtt Sinajából jött, ahol Károly román király látogatásán volt a Predealról jövet Tövisen és Aradon keresztül Budapestre utazott, ahonnan tovább folytatja útját. Gusztáv király és kísérete a reggel nyolc órakor érkező rendes gyorsvonattal érkeztek Aradra. A vonat pontos időben robogott be a pályaudvarra, hol Fetter Géza üzletvezető-helyettes fogadta a felső tagozatú gyorsvonati kocsi foglalt helyet. Amikor a vonat berobogott és megállt, a királyi kocsikhoz beosztott főkalauz leszállt a kocsiból az üzletvezetővel, hogy a király a szalonkocsiban fogadja. Fetter üzletvezető felment a kocsihoz, ahol Gusztáv király fogadta. A király kijelentette, hogy a rendes tartózkodási idő után tovább óhajt utazni. Az üzletvezető megjegyezte, hogy Szolnok és Szajol között forgalmi akadály van, amely miatt csak átszállással bonyolíthatják le a forgalmat. A király már tudomással bírt erről a körülményről, de azért nem változtatott programján. Tizenhét pernyi várakozás után a gyorsvonat elindult. A király ekkor sem mutatta magát, mert a szalonkocsi folyosója a tulsó oldalra esett és a király ott tartózkodott, ahova senkit sem bocsátottak. Fetter Géza helyettes üzletvezető szintén elutazott a gyorsvonattal a Szolnokig elkísérte a vonatot.

Budapestről jelentik: V. Gusztáv svéd király a szolnoki pályatesten beállott üzemzavarok következtében, ma délután négy órakor

különvonaton Budapestre érkezett. Megérkezése után a várba hajtatott, ahol egy órát időzött. Ezután kihajtatott a nyugati pályaudvarra és tovább utazott Bécsbe.

— Az angol királyi pár életveszedelemében. Londonból jelentik: Mikor tegnap Edvárd király koporsóját átszállították a Westminster-Hallba, nagy riadalom támadt a Buckingham-palota előtt. A királyi pár kocsijába fogott lovak egyike megbokrosodott, felágaskodott, majd pedig elbukott. Csak a lakájok lélekjelenetén mulott, hogy komolyabb baj nem történt. Megragadták a lovat a talpraállítottak. A sokaság, amikor az incidenst látta, áttörte a rendőrségi kordont és hanyatthevertek menekült. Többen súlyosan megsebesültek. A lovasrendőrség állította helyre újból a rendet.

— Királyi herceg a repülőgépen. Bukarestből jelentik: Károly román herceg ma Bukarest közelében egy Fahrman-biplánon felszállt, a hosszabb légi utat tett. A sikeres repülés után Bukarest mellett egyik faluban, a katonai gyakorlóterén szállt le.

— Birói kinevezések. Budapestről jelentik: Ó felsége az igazságügyminiszter előterjesztésére Uray József aradi albirót és Nyisztor Sándor máriaradnai albirót járásbirókká nevezte ki. A kinevezéseket a hivatalos lap holnapi száma közli.

— A választások Aradvármegyében. Arad megye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt 9 órakor Urban Iván főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlésen felolvasták az országgyűlés egybehívását elrendelő királyi kéziratot, melyet a bizottsági tagok állva hallgattak meg és hódolattal vettek tudomásul. Felolvasták Khuen-Héderváry gróf leiratát és áttették a központi választmányhoz. A központi választmány holnap délelőtt ül össze és akkor tűzik ki a megyebeli képviselőválasztások napját, még pedig június 1-re és holnap választják meg a választási elnököket és a küldöttségeket.

— Peary Budapesten. Budapestről jelentik: Peary sarkutazó, holnap délelőtt Budapestre érkezik és pénteken este felolvasást tart. Ó Felsége pénteken egy órakor külön kihallgatáson fogadja.

— London gyászol. Londonból táviratozzák: A mai nap folyamán több mint százezer ember nézte meg Edvárd királyt koporsójában. Az egész világról folyton érkeznek koszorúk, számuk eddig több ezerre rug.

— Czárán Zoltán meggyógyult. Még mindenkinek élénk emlékeztében él az a baleset, amely Czárán Zoltánt, a kiváló és szimpatikus urlovast a nagy alagi akadályverseny lefutása közben érte. Az akadálypálya legveszélyesebb pontján, a vízárknál Czárán Zoltán lova megbottlott és az urlovas hatalmas ivben csapódott a vizesárok kikövezett széléhez. A nézőközönség az irtózat vett erőt és mindenki azt hitte, hogy Czárán Zoltán sohasem gyógyul meg a rettenetes esés után. Szerencsére azonban feleségének, Paulay Erzsinek önfeláldozó és edződő gondossága visszaadta Czárán Zoltánt az életnek, akit néhány héttel ezelőtt már be lehetett szállítani a fővárosba. Azóta hallgatott Czárán Zoltán egészségéről a hír, annál kedvezőbb meglepetésben volt része tegnap délután a Stefánia-ut közönségének, — mint fővárosi tudósítónk jelenti — amikor az egyik gummirádlisban feltűnt Czárán Zoltán alakja, aki mellett felesége, Paulay Erzsike ült. Czárán Zoltán kissé lesoványodott és valamivel bágyadtabb volt, mint annakelőtte, de különben nem is nagyon látszik meg rajta a kiállott nagy betegség. A közönség megismerte Czáránt és innét is, onnét is, sűrűn köszöntötték, ő pedig mosolyogva adta vissza az üdvözlést.

— Tél Olaszországban. Rómából jelentik: Tegnap óta a környéken valószínű hóvihár és fagyasztó szélvész dühöng. Ez az orkán oly hatalmas, hogy az utcán való tartózkodás szinte teljesen lehetetlenné vált. A vihar a gyümölcsösökben óriási károkat okozott, s számos állat, madár, fecske áldozatul esett az itéletidőnek.

— Kérvényt adtak át a királynak. Budapestről jelentik: A királynak a Vörösmartytól való visszatérése közben rendkívüli érdekes epizód játszódott le a Palota-utcában. A király körülbelül az utca közepe táján lovagolt, midőn egy fekete ruhás nő áttörte a kordont, a lovagló király elé lépett és kérvényt nyújtott feléje. Gubát Károly detektív hirtelen a nőhöz lépett, akinek kezéből kiakarta venni a kérvényt. A király azonban intett a szárnysegédnek, hogy vegye át a kérvényt, ő maga pedig megnyugtatólag intett az asszony felé. A közönség ezt látva, hatalmas éljenzésben tört ki, a király pedig kíséretével tovább lovagolt. A nőt bevitték az első kerületi kapitányságra, ahol megvallotta, hogy a nyomor készítette erre a lépésre. A férje államvasuti műszaki gyakoronok, ki 10 éve vár a kinevezésére és kérvényében ezt kérte a királytól. A rendőrség az asszony nevét titokban tartja.

— Letépett lobogók. Arad város kihágási bírósága most egyszerre négy zászlórongálási ügyben nyomoz egyidejűleg. Még a múlt héten megindított eljárást sem lehetett befejezni és Bedő Árpád dr. kihágási bírónak máris újabb panaszok érkeztek választási jelvények rongálása címén. Tegnap hivatalos jelentés alakjában kellett tudomásul vennie a kihágási bírónak, hogy Herstein Mór Boros Beni-téri házában erkélyéről pünkösdi hétfőjén, este tíz óra után egy Kis József nevű kőműves-segéd letépte a nemzetiszínű zászlót, melyen „Eljen Tisza István!” felirat volt. A jelenetnek két cselédleány volt a tanuja, akik a rendőrt figyelmeztették és egyikük, Bedő Ilona, meg is nevezte a tettest, akit ismer és akit figyelmeztetett tettenének következményeire. A rendőrség jelentése alapján az eljárás megindult. Ma hallgatta ki Bedő dr. a szemtanukat, akik elmondották, hogy Kis „Abcug Tisza István!” kiáltással a zászlót az erkélyről leszállította, a földhöz vágta és két társa kíséretében elillant. A tettes tagadta a bűncselekmény elkövetését és alibit akart igazolni. Azt mondta, hogy a jelzett időben nem is volt az utcán és ezt három tanuval tudja igazolni. Bedő dr. szembeállította vele a zászlórongálás szemtanuját, aki szemébe mondotta Kisnek, hogy ő követte el a tettet. Az alibi tanuk kihallgatása után hoz ítéletet a kihágási bíró. — Vizer Lajos, a függetlenségi-párt elnöke ma délután feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a Petőfi-utcában levő lakásán kitűzött zászlót, melyen „Eljen Barabás Béla dr.!” állott, az éjszaka letépte és darabokra szaggatva, az utcán szétszórta. A rendőrség megindította az eljárást.

— Bányarebhanás négy halottal. Pécsről jelentik: A Baranyavármegye hegyháti járásában levő szászvári, pécsi püspöki uradalom tulajdonát képező kőszénbányákban tegnap este hét órakor bányalégrongálás történt. Négy munkás azonnal meghalt. Egy felvigyázó és 17 munkás a tárnában rekedt. A mentési munkálatok folyamatban vannak. Estig nem érkezett hír megmentésükről.

— Eljegyzés. Mészáros József vasárnap tartotta eljegyzését özv. Benkő Károlyné leányával, Ellával.

— Kell Manó cég ajánlja kitűnő minőségű harisnyait és keztyűit. Telefon szám 673.

— **M. v. munkások a kultúra szolgálatában.** Szolnokról jelentik: Az itteni m. v. műhely 100 munkása 30—30 korona hozzájárulással betéti társaságot alapított, hogy a Székelyhidi László szolnoki m. v. műhelyi gépész által tervezett repülőgépet finanszírozza. A műhelymunkások két hónapon át dolgoztak a gépen, míg elkészült és most azt a szolnoki ipartestület helyiségekben kiállították. A nagy gondnal és finom munkával elkészített gépet sokan megnézik. Székelyhidi a város által rendelkezésére bocsátott területen június hó első napjaiban repülő próbákat tart.

— **Házasság.** Károly Vilmos május 29-én délelőtt fél 11 órakor vezeti oltárhoz az aradi izraelita templomban Glück Irénkét, Glück Zsigmond kedves leányát.

Fenyves Károly aradi műépítész e hó 26-án déli 12 órakor vezeti oltárhoz az aradi izr. templomban Barány Arankát, Barány Dávid mezőhegyesi lakos bájosa leányát.

— **Sikkasztás a Pesti Hírlap kiadóhivatalában.** Budapestről jelentik: A Pesti Hírlap kárára elkövetett sikkasztásról a következő hivatalos jelentést adta ki a fővárosi rendőrség: A rendőrség letartóztatta Tornai (Löffler) Sámuel 39 éves és Wittenberg Oszkár 34 éves magánhivatalnokokat sikkasztás miatt. Ezek a Pesti Hírlap kiadóhivatalának alkalmazottai voltak s egymással összejátszva, évek óta mintegy 250,000 koronát sikkasztottak el. A házkutatás alkalmával Tornainál 45.000 koronáról, Wittenbergnél pedig 75.000 koronáról szóló takarékkönyvet, Wittenbergnél ezenkívül még 1200 korona készpénzt találtak. Ezeket a rendőrség lefoglalta. Nyomozás indult meg újabban sikkasztás, illetve abban való bűnrészesség miatt Chromasza Béla és Szonigó Margit kiadóhivatali alkalmazottak ellen.

— **Milyen idő lesz?** A fagyos szentek — jelenti a Meteor — az idén valóságos kánikulás szentek lettek. Az időjárás egválozra kisé változó, viharos marad, de május 19-től kezdve állandóbb időjárás várható. Erős hatású a 19-iki Jupiter együttállásából jövő változási nap, mely ha nagyobb baj nélkül múlt el és hatáskörében sem fagyot, sem pedig zivataros vagy viharos jellegű veszedelmes jégesőt nem hoz, akkor már csak a 24-ikről lehet még kissé a gazdaközönségnek félnie, de ez gyenge befolyása miatt legfeljebb helyenkint okozhat bajt, vagy fagykárokat. Figyelemmel kísérni azonban ezt is ajánlatos, különösen a mezőgazdáknak. Május havának még hátralevő változási napjai 19—21—24—29 és 31-re esnek. Melyek közül a 19—24-iek a legerősebb hatásúak, inkább hűvös, hideg, szeles, esetleg csapadékos, semmint enyhe jelleggel. Június havának változási napjai 4—5—6—7—10—14—15—18—22 és 30-ra esnek. Melyek közül legerősebb hatásúak a 4 hűvös, szeles, esetleg csapadékos, 7 csapadékos, 15 viharos, vagy zivataros, 18 állandó száraz meleg, 22 igen meleg jelleggel. Június ezek szerint első felében változó szeles, csapadékos, míg második felében állandó meleg, száraz jellegű időjárást ígér, legfeljebb közben helyenkint zivataros, rövid esőket várhatunk. Június 5. és 15-én, ha a Napon a foltok erősebben mutatkoznak, jégesőt is kaphatunk, míg ha a foltok oly ritkák lesznek ezutánra is, mint jelenleg voltak, akkor csak helyenkint, legfeljebb keskeny pusztaiban jöhet egy pár gyenge jégverés Jupiter, Szaturnusz és Mars együttállásaikon, vagy ezeknek hatáskörében. Jelenleg a Napon egy kis jelentéktelen folt látható a Nap középrészén s egy másik most van átfordulóban.

— **Aki friss és egészséges akar lenni, igyék legalább egyszer hetenkint (reggel a felkeléskor) egy fél pohárnyi természetes Ferencz József-keserűvizet.** Ez gyorsan és fájdalom nélkül megtisztítja a sok evéstől, vagy ivástól tultorhelet emésztési csatornát, tisztítja a vért, az anyagcserét hathatósan előmozdítja s ily módon sok súlyos bajtól megóvja az embert. A párizsi orvosi akadémia a valódi „Ferencz József“-vizet nagyon jónak találta. Kapható ásványviz-kereskedésekben, gyógyszerárakban és droge-riákban.

— **Politika és atyafiság.** A „Temesvári Zeitung“-ban Kövér Lajos temesi birtokos igen mókás, de épolj jellemző leírását adja annak a „diadalutnak“, melyet Justh Gyula tett a napokban, saját lapjainak hirdása szerint. Temesmegyében, Vojtek nagyközségben, ahol Dobroszláv Péter jelöltsége mellett agitált, nagyon hideg fogadtatásban volt része s hamarosan el is tűnt onnan.

„Hallom, írja Kövér, hogy Justh a legjobban a vojteki fogadtatással volt megelégedve. Ha ez így van, akkor Csákván és Dettán nagyon furcsán fogadhatták. Beszéde végeztével, melyet végighallgattam, üdvözöltem Justh ó nagyméltóságát, mint rokona s megmondtam neki, hogy mivel készt, azt hittem, megromlott az automobilja s kocsin mentem eléje, mert sajnáltam volna, ha beszédjét, melylyel oly sokat használt az én pártomnak, a nemzeti munkapártnak, t. i., nem tarthatta volna meg. A kegyelmes ur, aki maga vezette a gépkocsit, megjegyezte, hogy szabadságrontó embernek nem nyújt kezét, de velem, mint távoli rokonnal, kivételt tesz. Ki kell jelentenem, hogy én viszont nem mint politikus voltam jelen, mert ebben a minőségemben, nagy örömmre, fel lettem volna mentve a kézzszorítás alól.

— **Öngyilkosság a születésnapon.** Sarkadnak, a bihari hajduk kis városának szomorú szenzációja van. Upelner Simon sarkadi kereskedő 21 éves leánya tegnap két napi kínos szenvedés után meghalt. Szenzációssá teszi ezt a halálesetet, hogy az évek óta súlyos idegbeteg leány mérgezés következtében halt meg s erről környezete mit sem tudott. A szerencsétlen szép fiatal leány utolsó óráiban vallotta meg, hogy mérget ivott éppen a születése napján. Valóságos tragédia volt a szép leány egész fiatal-sága. Évek óta súlyos idegbaj gyötörte. Szülei sokáig hurcolták professzorokhoz, szanatórium-ba, de sehol sem talált gyógyulást. Néhány héttel ezelőtt haza hozták, s azóta szótlan buskomorsággal tűnődött a sorsán. Néha heves ideggöresök kirozák s ezek ellen erős morfium cseppeket használt. Titokban ezeket a cseppeket kétszer is megcsicáltatta s napok óta állandóan nagy adagokban szedte a morfiumot. A morfium egészen kimerítette az amugy is gyöngye és tulságosan exaltált leányt s mikor már alig birt járni, kora reggel beszökött az édes apja boltjába és mérget keresett. Össze-kutatott minden fiókot, de nem talált semmit, amiről bizonyosan tudta volna, hogy ol. Végre a kék gálánál állapodott meg. Ebből pár gramnyit a szobájába vitt, erős oldatot készített s azzal higitotta fel a morfium cseppeket. A gyilkos italt felhőrpintette, aztán göresökbe esett a fiatal leány s megkezdődött a kínos, hosszú haláltusa. Tegnap meghalt. A boldog-talan fiatal leány holttestét felboncolják.

— **Hibaigazítás.** Parcellázunk címen lapunk minapi számában írtunk arról, hogy a kerülősi 7200 holdas területet nem tudják parcellázni. Az érdekelt bank most azt közli velünk, hogy a földből 4000 holdat már eladtak s a parcellázás folyamatban van.

— **Születések és halálozások.** Az aradi anyakönyvi hivatalban május 18-án a következő szü-letéseket és halálozásokat jelentették be: Született: Klímkó János vasöntőnek Aranka nevű leánya. Meghalt: Vágó Józsefné 58 éves szobafestő neje, Széll Juliánna 4 éves leány, özvegy Horváth Györgyné 72 éves napszámosnő, Gergely Ferencné 39 éves cipésmester neje, Dávidovics Zsigmond 26 éves vendéglős.

— **Francia likörök legbiztosabb készítésére — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál.**

Magyar borok üldözése.

Távirati tudósítás.

Arad, május 18.

Az osztrákoknak minden ügy jó arra, hogy azt ellenünk használják ki. Most beleka-paszkodnak a budapesti sacharin-manipulációk-ba és Törökék bűneit a magyar borkereskedel-men akarják megboszulni. Két reichsrati kép-viselő — mint Bécsből jelentik — interpellá-ciót intézett az osztrák kormányhoz szinleg a sacharinnal való borhamisítás ellen, de való-jában azért, hogy a magyar borkivitel meg-nehezítse.

Az interpellációt, miután most szünete van a Reichsratnak, a képviselők — List és Eisenhut — az interpellációs könyvbe jegyez-ték be. Elsősorban arra kéri a földmivelési minisztert, hogy utasítsa az állami pincfel-ügyelőket, hogy rendszeresen és alaposan vizá-gálják meg azokat az osztrák borpincéket, me-lyekbe az utóbbi időben Magyarországból új borokat hoztak be. Különösen azt kívánják, hogy a határon levő borpincéket szigoruan el-lenőrizzék, vajjon nincs e ott sacharinnal éde-sített bor. Végül felhívják a minisztert, terjesz-szen a képviselőház elé törvényjavaslatot a sacharinnal való édesítés megtiltása ellen.

Ez az interpelláció nyilván a magyar bor-kereskedelemnek akar kellemetlenkedni. Az új magyar bortörvény olyan szigorú vegyi vizá-galat alá veti a bort, amilyen még az aggodal-maskodó osztrákoknál sincsen. A sacharin csak ürügy arra, hogy a magyar borkereskedőknek csináljanak kellemetlenséget az osztrákok.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Haverda Mariska védője lemondott. Buda-pestről jelentik: Bródy Ernő dr., Haverda Ma-riskának védőügyvédje ma beadványt nyújtott be a Kuriához, amelyben bejelenti, hogy vissza lép a védelemtől. Elhatározását nem indo-kolta meg.

§ Hofrichter bűnügyének tárgyalása. Bécs-ből jelentik: A ciankális főhadnagy tárgyalá-sát, amelynek május 19-én, holnap kellett volna kezdődnie, megint elhalasztották. A tárgyalást azonban ebben a hónapban megtartják és az ítélet május utolsó napjaiban mégis csak meg-lesz, mert a katonai bíróság a pör anyagát tel-jesen földolgozta. A késelem onnan van, mert Hofrichter családja beadványt intézett a törvényszékhez és kérte a vádlott elmeálla-potának újabb megvizsgálását. A család mellé-kelte Hofrichternek Münchenben nemrég megje-lent röpiratát, amely — szerintük — oly zavart és különös, hogy csak örült ember írhatta. Most, az orvosszakértők még egyszer megvizsgálják Hofrichter elmeállapotát és a kérdéses röpira-tot is. Érdekes, hogy ez a röpirat, amelytől a volt főhadnagy egy kis vagyont remélt, egyál-talában senkinek sem kell. Alig fogyott belőle néhány száz darab. Éppen ezért Hofrichternek egy újabb könyvére már nem találkozik kiadó. Az új könyv címe: *Hogyan beszél a világ Ausztriáról?*

A kiváló bőr- és lithamos gyógyfürdő

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvény-nél, ezaker-betegségnél, vörhenynél és hurutos bántal-maknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes ásványvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Gyógy-Építési Saluator-Árnyé-
vállalat, Budapest, Budakirályi s.

Új kézmű és divatáru üzlet

Forray-utca 4. sz. alatt. (Sörraktárral szemben.)

Legolcsóbb beszerzési forrás mindennemű ruhaszövetekben, mosóárúknak, batistokban, nagy raktár vásznakban. 2142

Modern, szellő
jégszekrények
hentesek, mészárosok, vendéglősök és magánháztartások részére legjutányosabban szerezhetők be
Husserl Manó
Jégszekrénygyárban 2081
Arad, Szt.-Pál-u. 11. Telefon 348.
Különlegesség
szénsav és légnyomású sörkímélő szekrényekben

Lánger József

hangszerkészítő mester
Üzletét **Weitzer János-utca**
Minorita-palota épületében 2112

megnyitotta.

Külföldi tapasztalatai alapján készít úgy **új hangszereket** szakzszerűen, mint **javitásokat**. A nagyérdemű közönség szíves támogatását kéri tisztelettel

Lánger József.

Választás könnyű!
Általános ósmert
Egyenlő linom
Bérmálási ajándékok
legolcsóbb árban kaphatók
WALDMANN I.
ékszerművesmester
Szabadság-tér 14.
(Flume-kávéház mellett.) 567

Varga János

Arad, Deák F.-u. 30.

Kész butoráru üzlet.

Rendeléseket elfogad úgy asztalos, mint kárpitos szakmában legjutányosabb árak mellett. 966

Olcsóbb árak, mint bárhol! Kérek próbavásárlást eszközölni.

Kiváló tisztelettel

Lusztig Mór.

Saját gyártmányu
gazdasági kötélárú.

Nagybani raktára 2202
kender, len és jutaárúknak.

Gabonaszákak, vízhatlan ponyvák, szőllőkötöző fonál, kéve-kötelek stb.

Mindennemű kárpitos kellékek

fonott lőszőr, vásznak, gradlik, hevederek, legolcsóbban kaphatók

Erdélyi és Bácskai Iparáru raktár

Reich B. Károly Fia és Társa
cégnél ARAD, ANDRÁSSY-TÉR
6. SZ. (Verbos ház.) Telefon 619.

Legtinomabb
impregnált
női havi kötők
tucatonként 1 korona
80 egyszerű övek 90
fillér és Tricot övek 3
korona 20 fillérért
kaphatók
Földes Kelemen
gyógyszertárában
Aradon, Deák Ferenc-
utca 11 szám.
881

Értesítés!

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy **Schweidel József-utca 9. sz. alatt** egy teljesen modernül berendezett 1448

butorasztalos műhelyt nyitottam. Elvállalok minden szakmába, vágó munkákat a leg-szebb és legpontosabb kiszolgálás mellett.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérem, tisztelettel

Jónás Aladár,

asztalos-mester.

Egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik.

Házi mosószappanok

piperezappanok, illatszerek, stearin és templom-gyertyák

ugyszintén mindenféle mosócikkek legolcsóbban beszerezhetők

Lorenz Károly

szappangyárosnál 2044

Arad, Forray-utca.

Mielőtt

butort

vásárolna, tekintse meg raktáron levő modern háló-, ebédlő- és egyéb butoraimat, melyeket üzletáthelyezés miatt jutányos áron elárusítok.

Tisztelettel

Molnár Antal

asztalos-mester. 1501

Arad, Part-utca 4. májstól Kápolna-u. 3.
Part-utca 4. számú ház
szabad kézből eladó.

Jégszekrényeim!

Az idei jéghiányra való tekintettel sikerült egy oly jégszekrényt gyártanom, amely kevés jégszükséglettel **kitűnően hűtenek.**

Hentesek, mészárosok, vendéglősök és magánosok szíves figyelmébe ajánlom

jégszekrény árjegyzékemet,

melyet kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Használt jégszekrények ujakra becsereltetnek és kijavítva ismét jutányos árért eladatnak.

Kohn József,

bádogos, vízvezeték berendező
ARAD.

Gyártelep Batthyányi-utca 32.
Üzlet Andrassy-tér 13.
Yarost és megyei telefon 333. 454

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 db. Aradi vasipari részvény

igen jutányosan eladó Dengl La-jos urnál Boros Béni-tér 15. sz. 2212

Keresek

egy csinosan butorozott különbejáratu szobát a főterhez közel fekvő utcákban, lehetőleg villany- vagy gázvilágítással. Ajánlatokat „szoba” jellegével a kiadóba kérek. 2284

Kenyérsütődébe

kerestetik egy jól számolni tudó nő, elárúsitónak. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2228

Uraságokhoz

ajánlkozik parádés kocsisnak java-korabeli férfi, a ki négyes fogatot is hajt, kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik. Felesége szintén hosszú ideőkig főrangú családoknál mint szakácsné volt alkalmazva, kitűnően ért mindenhez. A férfi szintén használható nemcsak mint kocsis, hanem szobainas és vadászak is. Cim a kiadóhivatalban. 2230

Fehérnemű varrást

elvéllal legjutányosabb árban Kleinné, Kossuth-utca 25. szám. 2058

Szőlő birtok

vétel és eladására a hegyalján előjegyzéseket elfogad: Weber Károly bankbizományi iroda Világos, telefon szám 20. 2095

Senkey-utca 17. szám alatt

egy 16 m. és 6 széles rég levont faalkotmány azonnal eladó kedvező árban. Bővebbet ugyanott. 2094

Vendéglő

tekepályával és jóforgalmu fűszerüzlet jutányosan eladó. Cim a kiadóban. 2215

Fűszerkereskedő segéd

Helybeli fűszerkereskedésben egy ügyes, jómodoru szakember segédnek kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 2220

Jó házi koszt

kapható Weitzer János-utca 17. földszint, ajtó 2. özv. Valentinyi Jánosné. 2221

A cigarettázik

használjon Progress szivarkahüvelyt, 100 drb. 26 fill. 1000 drb. K. 240. Egyedül kapható Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésben Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 1651

Jég

kapható háztartási célokra naponta házhoz szállítva, Aradi jégtelep, Petőfi-utca 7/a. Telefon 119. sz. 1931

Házi kötőgép

azonnal eladó. Cim a kiadóban. 2224

Dolgozó divat album.

Tavaszi, nyári saison Blous, alj, Costüm, kabát minták. Ára 60 fillér Ingusz I. és Fia könyvkereskedésben Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. Telefno: 517. sz. 167

Női kalap konfekcio

és férfi szabó részére berendezések eladók. ifj. Weisz Mór Wesselényi- és Varjassy József-utca sarkán. 1811

Gyakorlott

elárúsitón felvétetik Ingusz I. és Fia fióküzletébe.

Bölsche

szeretem az élek világában. Annak fejlődéstörténete és vándorútja. 8 kötet, füzve 18 kor, kötet 24 kor. Az I. kötet fejezeteiből: A szeretem erősebb mint a halál. Mysterium. Szeretem a föld öskorában. Önmegzés. A törpék világa stb. Kapható Kerpel László könyvkereskedésében, Aradon, Andrassy-tér 20. Telefon 385. sz. 525

Modernül berendezett

parkettás butorozott szoba kishozbával, villanyvilágítással, fűdőszoza, esetleg zongora használatlaltal is, katonatiszt részére igen alkalmas, azonnal kiadó Petőfi-utca 10. I. emelet. Ertekezhetni Horovitz-cégnél, Forrai-utca sark. Telefon 715. 2064

Rövid zongorát

megvételre keresek. Wigder, Csernovits Péter-utca 10. 2286

Van szerencsém

a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy május 15-én keser kosztházat nyitok. Főtörök-vésem lesz, hogy az igen tisztelt fogyasztó közönség meglegedését megnyerjem. Kosztosokat elvállalok házhoz és házon kívül. Szives pártfogást kér. Kohn Adolfné, Petőfi-utca 6. sz. 2237

Eladó ház.

Belvárosban 4500 koronát jövedelmező ház 65.000 koronáért eladó. Cim a kiadóban. 2041

5696—1910. kh.

Hirdetmény.

Dobiáschi J. és Dörner Testvérek aradi cég Marostáj 4—5—1c. alatti gyújtószinörgyárában egy gombolyítógép, 5 fonógép, egy szárító dob és egy 6 löörös gőzgép felállítására telepengedély iránt folyamodván, az 1884: XVII. t. c. 27. §-a értelmében a telep helyszin tárgyalására határidőül folyó évi május hó 21-ének d. e. 8 órára kitűztetik, a melyre az érdekeltek ez uton is meghivatnak.

Arad, 1910. évi május hó 14.

Sarlot,
főkapitány.

2226

Huzás már ma!

Sorsjegyek a huzás tartama alatt is kaphatók.

Magy. kir. szab. osztálysorsjáték.

Az 1910. május 19. és 21-én kezdődő

XXVI. I. osztályának sorsjáték

huzására szóló sorsjegyek nálam már kaphatók.

Az eredeti árak a következők:

$\frac{1}{1}$ sorsjegy 12.— korona || $\frac{1}{4}$ " 3.— korona
 $\frac{1}{2}$ " 6.— " || $\frac{1}{8}$ " 150 "

Sorsjegyek dus számválasztékban kaphatók, többek közt a következő számok

99351	99358	99364	99375	11956	11975	36051
$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$
36060	36051	55801	55810	55824		
$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$		

Az 1903. július 15-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

36051. szám tizenötezer

koronát, az 1905. évi április hó 15-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

36053. szám ötezer koronát és az 1906. évi február hó 14-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott 99354. szám tízezer koronát nyert. Ezekon kívül számos 2000, 1000 és 500 kor. nyeményeket fizettem ki.

WALLFISCH ÁRMIN

bank- és váltóüzlete Aradon. 1967

Alapított 1875. évben. Helybeli és megyei telefonszám 129. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek.

Huzás már ma!

Sorsjegyek a huzás tartama alatt is kaphatók.

Ablakredőnyök!

Valódi önműködő amerikai ablakredőnyök gyári raktára, valamint damast és pálcika redők dus választékban kaphatók legjutányosabb árak mellett. Kivá-natra ajánlat és mintával kész-séggel szolgálók, 1483

Zimmermann Ignác

norinbergi, diszmű, férdivat és játékküzlete Arad, Szabadság-tér 21. (Lengyel-ház.)

Villanyvilágítás,

elektromotor, szellőztető, telefon, villámhárító, villamoscsengő és jelző berendezések. 1792

Gáz- és villanycsillárok,

lámpák és izzótetek a legolcsóbb árak és legjobb kivitelben.

DIAMANT FERENC

Arad, Atzél Péter-utca 2.

(a színház főbejáratával szemben, Bohus udvar.)

Telefon 595. 20

Értesítés!

Tudatjuk a m. t. helybeli és vidéki közönséggel, hogy az eddig Boros Béni-tér 3. sz. alatt létezett

kocsigyártó üzletünket

Boros Béni-tér 22. sz. alá

helyeztük át.

Hol készítünk minden e szak-mába vágó munkákat. 2144

Kiváló tisztelettel

Nádassy és Mészáros,
kocsigyártók.

Alkalmi vételek

és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legnag-yobb óra és ékszerraktára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész 210

Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és brilliáns tárgyak a legmagasabb árban meg-vételnek vagy más tárgyakra átcserélhetnek TELEFON 438. TELEFON 438.

ARADI KÖZLÖNY

Tisza bevonulásának nincs halottja.

Ladics Pál szívbénulásban halt el.

Rendőrorvosok nyilatkozata.

Arad, május 19.

Ma délután az a hír terjedt el a városban egy aradi lap rendkívüli kiadása nyomán, hogy Ladics Pál festősegédet Tisza István gróf bevonulása alkalmával a rendőrök karddal a fején megvágták és az iparossegéd ennek következtében meghalt.

Ez a hír elejétől végéig valótlan, mint azt két rendőr-orvosnak hivatalos nyilatkozata bizonyítja.

A hír hallatára ugyanis Green Nándor főkapitány nyilatkozattételre szólította fel Hecht Adolf dr. rendőrorvost, akit Ladics-hoz annak családja elhivatott és akit Hecht dr. már halva talált.

Hecht dr. a következő hivatalos nyilatkozatot tette:

— Ladics részt vett a menetben, de egyszerre rosszul érezte magát és azért feleségével kocsin elvitette magát Prohászka László dr. orvoshoz.

Ez az ember, — mint a felesége mondja, — már két hét óta beteg. A felesége állandóan unszolta is, hogy menjen doktorhoz, de nem akart menni. A tömeg közé elegyett, tüntetett s onnan mikor rosszul lett, két rendőr vezette ki.

Nagyon megviselte a tumultus, a hőség és az izgalom, azért kellett Prohászka László drhoz vinni. Ez azonnal megvizsgálta, nagyfoku szívgyengeséget konstataált nála Ether injekciókat adott neki és azzal bocsájtotta el, hogy nem sokára el fog menni a lakására.

Én akkor vettem tudomást a dolgról, mikor a leánya átjött hozzám, hogy menjek azonnal, mert az apja nagyon rosszul van.

Mire én odaértem már halva találtam. Még néhány pereig vizsgáltam, mikor megjelent Prohászka dr. hogy betegét meglátogassa. Elmondta azokat amiket említettem.

Én az értem jövő leánytól kérdezősködtem, hogy mitől lett rosszul, beteges ember volt-e? A leány elmondta, hogy már régebben beteges volt. Kérdeztem, hogy nem volt-e iszákos. A leány azt felelte, hogy most nem iszákoskodott, de két évvel ezelőtt annyira alkoholista volt, hogy beteg lett: **szívbajt kapott**, s akkor el is tiltották a pálinka ivástól.

Sérülést, külerőszaknak semmi nyomát nem láttam rajta sem fején, sem más testrészén.

A rendőri brutalitás híre onnan eredhet, hogy mikor a beteghez mentem, ott két asszony volt, akik azt mondták nekem, hogy Ladics a rendőri brutalitás áldozata lett. Azt mondták, hogy ők látták mikor két rendőr kivezette a tömegből.

— Látták-e, hogy a rendőrök ütötték, verték Ladicsot — kérdeztem.

— Azt nem láttuk — felelték az asszonyok.

Prohászka László dr. a következő nyilatkozatot tette: Ladicsot a felesége hozta fel a lakásomra. Megvizsgáltam és szívgyengeséget konstataáltam ether injekciót adtam neki és meghagytam, hogy menjen haza.

Külső erőszaknak rajta még csak nyomát sem találta. Sem ő, sem felesége még csak nem is említette, hogy valaki bántalmazta volna.

Felelős szerkesztő: Belgár Lajos.

MEMORANDUM

TIGIT devotional cards

4. The undersigned is a

glasnostlivn' slobovtorobn'e

Mr. Tolson, Mr. Boardman, Mr. Nichols, Mr. Belmont, Mr. Mohr, Mr. Casper, Mr. Callahan, Mr. Conrad, Mr. Felt, Mr. Gale, Mr. Rosen, Mr. Sullivan, Mr. Tavel, Mr. Trotter, Mr. Tele. Room, Mr. Holmes, Miss Gandy.

There was nothing in the fact that a man had been
killed, that would make it any more likely that
he had been killed by a bullet than by a knife.
The fact that a man had been killed by a bullet
was not a fact that would make it any more likely
that he had been killed by a bullet than by a knife.

1. The first part of the report is a general introduction to the project, which includes a statement of the problem, the objectives of the study, and a brief description of the methodology used.

1. The first of these is the fact that the Commission has not yet received any information from the Government of the United States regarding the activities of the Committee for the Liberation of the Americas (CLA) in the United States. The Commission has been informed that the CLA is a pro-Cuban organization which is active in the United States and is engaged in a campaign to overthrow the Government of Cuba. The Commission has been informed that the CLA is also engaged in a campaign to overthrow the Government of the United States. The Commission has been informed that the CLA is also engaged in a campaign to overthrow the Government of the United States.

1. The first step in the process of the investigation is the identification of the problem. This is done by the investigator who is responsible for the study. The next step is to collect data. This is done by the investigator who is responsible for the study. The next step is to analyze the data. This is done by the investigator who is responsible for the study. The next step is to interpret the data. This is done by the investigator who is responsible for the study. The next step is to report the results. This is done by the investigator who is responsible for the study.

[illegible]

1. The first of these is the fact that the Government has been unable to secure the necessary funds to carry out its policy of non-interference in the internal affairs of the Republic of China.

SECRET

ALL INFORMATION CONTAINED HEREIN IS UNCLASSIFIED